

Visoko priznanje ob 1. maju
in 40. letnici svobode

Gradisu podeljena listina s plaketo ZS Jugoslavije

Svečano in slavnostno je bilo v Beogradu 8. maja, ko so bile podeljene »prvomajske povelje« oziroma listine Zveze sindikatov Jugoslavije. Dan pred veliko vojaško parado in proslavo 40. letnice svobode je bil ves Beograd svečano okrašen, kar je predstavnik iz 64. jugoslovanskih delovnih organizacij, ki so prišli po priznanja, še posebej navdušilo. Listine je podelil predsednik sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Dušan Bogdanov. V imenu Gradisa jo je prevzel predsednik konference OO ZS GIP Gradis, Janez Vodopivec.

Gradis je listino prejel kot znak posebnega družbenega priznanja

sindikatu v razvijanju samoupravljanja, povečanju proizvodnje in produktivnosti dela, ureničenju principa delitve po delu oziroma po rezultatih dela, dviganju življenjskega standarda zaposlenih, zato ker posebno pozornost posveča izobraževanju, kulturi, informiranju, zaščiti pri delu, inventivni dejavnosti, zaposlovanju in kadrovanju ter organiziranju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite, skratka, zato ker se sindikat v Gradisu zavzema za ustvarjanje pogojev za humanejši položaj človeka pri delu in v družbi.

Več s podelitve na 3. strani.
C. PAVLIN

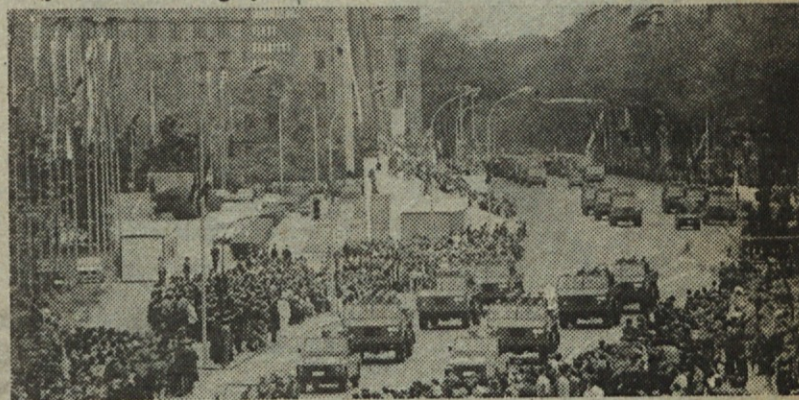
Janezu Vodopivcu, predsedniku konference sindikata Gradisa je prvomajsko listino predal Dušan Bogdanov, predsednik sveta Zveze sindikatov Jugoslavije

S podelitve prvomajske listine

Priznanje sindikatu — listina v prave roke

Podelitve so se udeležili tudi številni gosti. Na sliki je podpredsednica poslovodnega odbora DO Gradis Milka Marc-Kloboves v družbi s predsednikom RS ZSS Marjanom Orožnom in predsednikom OS ZSS Ljubljana Moste-Polje Martinom Pograjcom

Dan po podelitvi smo si z balkonov Doma sindikatov ogledali še veličastno vojaško parado ob dnevu zmage

Foto: C. Pavlin

Zadnja vest

Referendum je uspel

Ko imenovani DAM-DAJ sistem nagrajevanja oziroma Samoupravni sistem o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje dohodkov in čistega dohodka tozdr, za delitev sredstev za osebne dohodke in sredstev za skupno porabo in drugih nadomestil ter o zagotovitvi minimalnega standarda življenjskih in delovnih pogojev delavcev DO GIP Gradis je bil povsod sprejet.

To informacijo smo dobili zadnji trenutek pred zaključkom redakcije, uradno pa bo o tem sprejet ugotovitveni sklep na prvem prihodnjem zasedanju delavskega sveta DO GIP Gradis.

G. B.

S 7. seje delavskega sveta DO

Akontacijska vrednost točke bo 90 par

Zaključni računi enot v tujini — Nabava opreme

Delegati delavskega sveta GIP Gradis so se sestali na 7. redni seji 24. aprila. Uvodoma so bili seznanjeni z uresničevanjem sklepov dosedanjih sej DS, DO in s konstituiranjem samoupravnih organov v novem tozdu Gradbena operativa Ljubljana. Ker je dosednji namestnik predsednika Alojz Kepic v tozdu GO Ljubljana prevzel dela in naloge tehničnega pomočnika direktorja ter po obstoječi zakonodaji ne more biti več delegat v samoupravnih organih, je delavski svet za namestnika izvolil Vinka Damjana iz istega tozda.

Dalje so bili podani zaključni računi naših delovnih enot v tujini in sicer za DE Frankfurt, Kuwait, KOL-3, Amaro in Qurno. Rezultati so bili v skladu s pričakovanimi.

Delavski svet je določil 16. maj za datum izvedbe referenduma o Samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje dohodka in čistega dohodka v TOZD, za delitev sredstev za osebne dohodke in sredstev za skupno porabo in drugih nadomestil ter o zagotovitvi minimalnega standarda življenjskih in delovnih pogojev delavcev delovne organizacije GIP Gradis Ljubljana.

Delavski svet je tudi predlagal konferenci direktorjev, da za prehodno obdobje, dokler novi SAS ne začne uporabljati, določi akontacijsko vrednost točke v višini 90 par bruto. (Ta predlog je direktorska konferenca potrdila 14. maja in dvignila vrednost točke od 75 par na 90 par, kar znaša 20 odstotkov.)

Delavski svet je sklepal tudi o začetku postopka za spremembo ali sprejem nekaterih samoupravnih aktov in sicer:

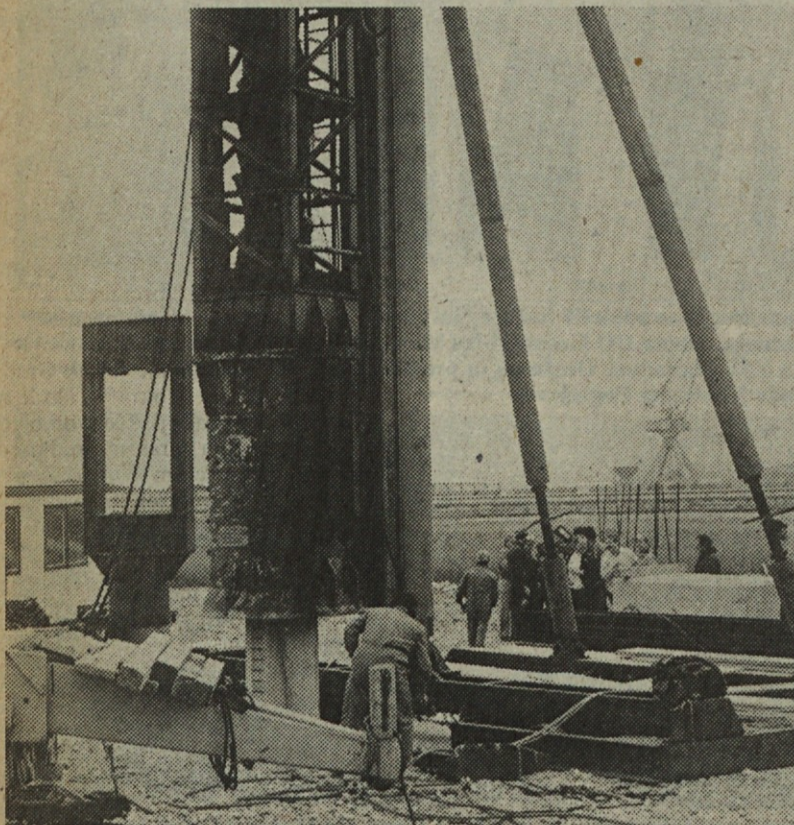
— Samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za nabavo gradbene mehanizacije in opreme v tozdu SPO (dopolnitev);

— Pravilnika o določanju tajnih podatkov ljudske obrambe in načinu njihovega zavarovanja (javna razprava);

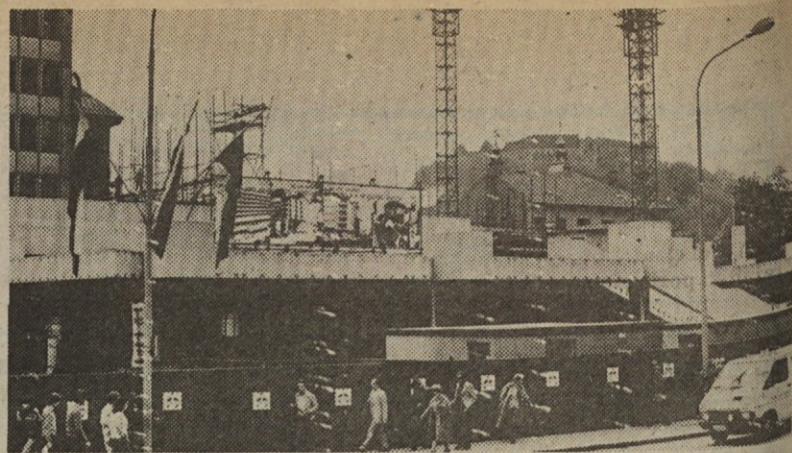
— Samoupravni dogovor o obnašanju pri prevzemu graditve objektov (pristop).

Delavski svet je odobril tudi nakup diesel zabijala DELMAG D62-22 s pripadajočim priborom v vrednosti okrog 500.000 DM. Zabijalo je potrebno za izvajanje del na objektu IMBAU — Neu Insenburg. Za isti projekt bo nabavljen tudi univerzalni bager — dragline s skrepersko žlico v vrednosti okrog 200.000 DM.

C.P.

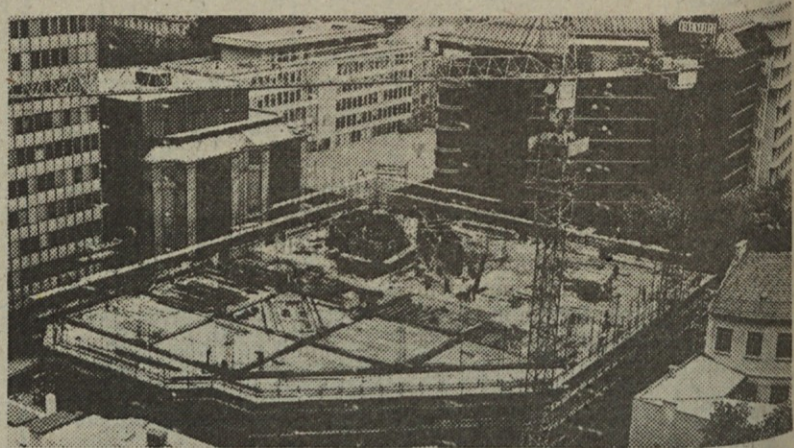

Pri specializiranih delih je potrebna tudi specialna oprema

40 LET SVOBODE — 40 LET GRADISA in LJUBLJANA — MESTO HEROJ, SE JE RAZVILA V MODERNO MESTO sta bila napisa na ploščah, ki je s Titove ceste v Ljubljani v prazničnih dneh opozarjal mimoidoče na prispevek naše delovne organizacije pri izgradnji mesta.

Ob praznovanju 40 letnice osvoboditve

Na dan, ko smo praznovali 40. obletnico zmage, delo na naših gradbiščih ni stalo. To dokazuje tudi posnetek gradbišča PBK v centru mesta med Metalko, hotelom Holliday Inn in Šestico. Posnetek je bil narejen s terase nebotičnika 10. maja

Foto: G. B.

Dan gradbincev 8. junija v Celju

Vsakoletno srečanje gradbenih delavcev Slovenije bo tokrat potekalo po nekoliko drugačnem vrstnem redu kot doslej. Sredi maja bo kulturno srečanje v Anhovem, proizvodno tekmovanje konec junija v Ljubljani, finale športnega dela pa 8. junija v Celju.

Ob vseh teh spremljajočih aktivnostih pa je RO SGDS sprejel sklep, da letošnjemu dnevu gradbincev nameni tudi delovno obeležje. Zato je bila imenovana delovna skupina, ki se je že sestala v Celju v prostorih Ingrada in pripravila program, katerega osrednja tema bo: socialna problematika gradbenega delavca skozi vidik OD, invalidnost, benifikacije, standard, itd. Ta tema bo posredovana na skupni seji Republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije in Izvršnega odbora splošnega združenja gradbeništva Slovenije, seveda ob sodelovanju skoraj 150 povabljenih, ki so povezani z gradbeništvom v Sloveniji.

Tako naj bi dan gradbincev ne izvenel le kot praznik, ki bi bil sebi namen, temveč naj bi bil tudi v bodoče dan še večje aktivnosti gradbincev za izboljšanje njihovega položaja, ki je vse prej kot zavidanja vred.

Ob koncu slavnostne seje bo tudi vsakoletna podelitev Kavčičevih nagrad.

Slavnostna seja bo 8. junija v veliki sejni dvorani GIP Ingrad, medtem ko bo večina športnih tekmovanj, kot tudi zaključek v dvorani Goričev v Celju.

Matija Krnc

Skupna seja Konference OOZS in sekretarjev OOKZ

Pregledali poslovanje doma in v tujini

Člani konference OOZS GIP Gradis so se na razširjeni seji, ki so se je udeležili tudi člani stalne akcijske konference OOKZ in poročevalci seznanili z rezultati poslovanja naših delovnih enot v tujini v preteklem letu, z rezultati poslovanja delovne organizacije v domovini po prvih treh mesecih, skupaj so preučevali tudi potek aktivnosti v zvezi z referendumom o dopolnitvah sistema nagrajevanja, v nadaljevanju pa so prišle na dnevni red povsem sindikalne točke.

Prvemu delu seje je prisostvoval tudi Štefan Praznik, sekretar republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije.

Priznanja ZS

Predsednik konference Janez Vodopivec je prisotnim najprej podal kratek »raport« s potovanja v Beograd, kjer je prevzel visoko priznanje Zveze sindikatov Jugoslavije. Potem ko je prebral tudi nekaj prejetih čestitk in telegramov, je omenil tudi republiško priznanje Zlati znak ZSS, ki ga je kot posameznik prejel Pavel Ring iz tozda GE Ravne, vemo pa tudi za podobno občinsko priznanje, ki bo v teh dneh izročeno osnovni organizaciji sindikata tozda SPO...

Poslovanje delovnih enot v tujini v letu 1984

K tej točki sta bila poročevalca Tone Kopčavar in Karl Schwarzbartl. Pregledani so bili podatki za vse DE v tujini tako kumulativno kot po letnih realizacijah in bilančnih stanjih, ki pa imajo seveda značaj začasnosti in so predvsem orientacija za sprejemanje ukrepov oziroma korektivov — najpomembnejše so seveda končne številke, ki nam povedo naš zaslužek ali izgubo ob dokončnem zaključku posameznega projekta.

6. seja Odbora za načrtovanje

Osrednja točka: usklajevanje GN

Pred prvomajskimi prazniki, 26. aprila, je bila v Ljubljani 6. seja odbora za načrtovanje in delitev dohodka.

Osrednja točka dnevnega reda je bilo ponovno usklajevanje pripomb na letošnji gospodarski načrt Gradisa. Kljub temu, da je delavski svet delovne organizacije že dal gospodarski načrt tozdom v sprejem, so v tozdihi imeli še nekaj dodatnih pripomb, ki jih je bilo treba uskladiti in šele tako usklajen GN je pripravljen za potrditev na delavskih svetih tozdom.

Pripombe so imeli v tozdihi GE Celje, GE Gradnje Ptuj, GE Jesenice, GO Ljubljana, LIO Škofja Loka, Biro za projektiranje Ljubljana, Biro za projektiranje Maribor, GE Ravne na Koroškem in OGP.

Veliko pripomb je bilo na združevanje sredstev za gospodarske investicije po GN 85, ki se bodo koristile v letu 1986. Zato so se iz tega združevanja izključile naslednje investicije: rekonstrukcija SPO, cementni silosi v Mariboru in Ljubljani in izgradnja surovinske baze za ljubljansko regijo. Zgoraj omenjene investicije so v GN zapisane kot investicije v pripravi, za katere bodo zainteresirani tozdi združevali sredstva takrat, ko bodo izdelani investicijski programi.

V ZRN v Frankfurtu s samo organizacijo gradbišča in poslovanjem ni večjih težav in tudi rezultat ni vprašljiv. Razprava je pokazala le na določene težave zaradi politične neravnosti ZRN, ki si v zadnjem času prizadeva znebiti se kar največjega števila detaširanih delavcev. Naša prizadevanja so seveda obrnjena prav v nasprotno smer...

V Kuvajtu je bilo po začasni bilanci stanje še pozitivno, vendar vemo, da smo na to zadnje naše novo tržišče in gradbišče prišli z zamudo, zaradi referenc in ugleda ter pričakovanih novih del pa bomo morali narediti vse, da ne bosta po naši krivdi trpela rok in kvaliteta. Dela, ki smo jih v tej državi prevzeli, tudi niso značilno visokogradniška. Veliko je vredno tudi to, da smo si pridobili prenekatero novo izkušnjo ter da projekt zaenkrat ni obremenjen z dragimi krediti.

Najdlje so se poročevalci in razpravljalci zadržali pri obravnavanju projektov in političnih ter gospodarskih razmer v Iraku.

Dejstvo je, da imajo tamkajšnji investitorji, zaradi razmer, težave s solventnostjo. Predvsem so omejeni civilni projekti kot smo jih že prev-

zeli in uspešno izpeljali samostojno, pri drugih pa se pričakuje znatno kreditiranje ob nejasnih odgovorih, kdaj naj bi bili ti projekti tudi plačani.

Čestitka in zdravica ob prejemu visokem priznanju. Janezu Vodopivcu sta čestitala predsednik slovenskih sindikatov Marjan Orožen in Zdravko Krvin, član predsedstva ZS Jugoslavije

V Iraku bo skupni zaključek Qume vsekakor pozitiven; za P-202-D so znana naša stališča, ki jih je podprla tudi zadnja problemska konferenca in na katero poslovodni odbor projekta še ni dal končnega odgovora, znan pa je tudi način oziroma odlog plačil, dogovorjen na državniški ravni; nerazčiščen in nezaključen je tudi skupni projekt z IMP KOL-3; v Amari smo asfaltirali ceste z izgubo.

V Nigeriji tudi lansko leto ni bilo nobene aktivnosti oziroma prevzeta projekta z naše strani. Po nekaterih informacijah sodeč se utegne zgoditi, da bomo pod to točko prihodnje leto zapisali kaj več.

Poslovanje v domovini v prvih treh mesecih

Obračuni, narejeni po prvih treh mesecih, v gradbeništvu nikoli niso pomenili prave »slike stanja«. Letos so z enakim obdobjem v lanskem letu primerljivi še manj, saj je bila zima dolga in ostra, inflacija zelo visoka, spremenili pa so se tudi predpisi, na podlagi katerih še prihajajo venomer nova navodila, kako spremljati ali obračunavati to in ono.

V analitsko-planski službi so sicer pripravili neskončno podatkov, indeksov, kazalcev in obrazložitev; glede na to, da je v pripravi zajetnejša številka Gradisovih Obvestil pa jih na tem mestu ne bomo »mešali« in kot nestrokovnjaki morda celo zavajali bralcev.

Poskušali bomo povedati po domače: Gradisu je (tudi na račun nižjih OD) v zapletenih in težkih razmerah vendarle uspelo obdržati neko kontinuiteto, to je, razmeroma zgodaj pridobiti večji odstotek del, ki jih bo treba opraviti, kot lani ob tem času.

Sliko celotnega prihodka nam nekoliko popravljajo plačila za dela, ki smo jih opravili še v prejšnjem letnem obračunskem obdobju, plačana

pa dobili v tem. Postavlja se tudi vprašanje, če smo resnično sproti in hitro poknjžili vse stroške in tako naprej.

Ocena ob polletju bo vsekakor jasnejša, kako se bo Gradisu pisalo to leto — več pa bi v nekaj besedah in pred izidom Obvestil ter preučitvi njihove vsebine sami težko zapisali. Povedati je treba namreč tudi to, da v času ko to pišemo, niti še niso sprejete končne številke našega skupnega gospodarskega načrta za letošnje leto.

Potek aktivnosti okrog dopolnitve sistema nagrajevanja

Že od novembra lani spremljamo dogajanja okrog sprememb obstoječega sistema nagrajevanja. Podrobno smo namen in način opisali že v eno od prejšnjih številčk Gradisovega vestnika. Tokrat je šlo le za priložnost in zadnji dogovor o uskladitvi odprtih vprašanj pred predložitvijo v sprejem delavcem oziroma izvedbo referendumu.

Druge zadeve

Med temi bi omenili predvsem informacije o obsegu počitniške izmenjave s podjetjem Bytostav iz Ostrave — v letu 1985 le 45 oseb, informacijo o letošnjem Dnevu gradincev 8. junija v Celju, o Gradisovih letnih športnih igrah, ki bodo teden dni kasneje v Ljubljani v organizaciji tozda SPO itd.; o teh zadevah boste več podrobnosti zvedeli iz drugih člankov, objavljenih v tej številki.

G. B.

Gradbeništvo z IGM na repu gospodarstva: Koliko časa še?

Nekdanjega obsega še dolgo ne bo. — Gradbinci doslej prepuščeni sami sebi

Gospodarske razmere, v katerih poslujejo gradbene organizacije so se lani, že četrto leto zapored, spet poslabšale, so ugotovili delegati skupščine Splošnega združenja gradbeništva in industrije gradbenega materiala Slovenije, ko so 24. aprila obravnavali podatke o zaključnih računih za leto 1984. Skupščina je tudi opredelila aktivnosti, s katerimi naj bi v gradbeništvu premagali težave in zagotovili perspektive tej panogi.

Dosedanji predsednik izvršnega odbora Splošnega združenja Lojze Zupančič je v uvodni besedi opozoril, da je socialni položaj gradbenih delavcev precej slabši od položaja delavcev drugih panog.

Podatki so tudi pokazali, da bruto akumulacija gradbeništva še naprej zaostaja za drugimi panogami. Ta podatek je tem bolj zaskrbljujoč, če upoštevamo, kako nizki so osebni dohodki gradbincev. Če bi jih hoteli dvigniti na povprečje gospodarstva, kar je bila sicer usmeritev Splošnega združenja, bi bila akumulacija še za polovico manjša.

Nadalje je bilo opozorjeno, da se gradbene organizacije kadrovske osipajo. Posebej zaskrbljujoče je odhajanje strokovnih kadrov. Obenem pa vidimo, da skoraj ni vpisa na šolah za gradbene poklice — tudi ne na srednjih in visokih šolah, kar lahko ogrozi razvoj gradbeništva v naslednjih letih.

Torej je treba v letošnjem letu doseči bistvene premike, ki bodo omogočili gradbeništvu boljše gospodarjenje.

Tov. Zupančič je tudi opredelil naloge znotraj gradbenih organizacij. Dejstvo da znotraj poddejavnosti nekatere organizacije dosegajo solidne rezultate, druge pa slabo poslujejo kaže, da obstajajo tudi subjektivni vzroki težav. V Splošnem združenju bodo zato analizirali poslovanje nekaterih dobrih in nekaterih slabih organizacij, da bi opredelili ukrepe za boljše poslovanje.

V organizacijah morajo pri delitvi osebnih dohodkov dati več poudarka deficitarnim poklicem in tudi spremeniti razmerja v delitvi, če je to potrebno.

Pomembno je tudi odpraviti medsebojno uničevanje v bitki za pridobitev dela. Zato je Splošno združenje pripravilo Samoupravni dogovor o obnašanju pri prevzemanju in graditvi objektov, ki ga je do konca aprila že podpisalo prek 80 odstotkov organizacij gradbene operative in je skupščina Splošnega združenja razglasila njegovo veljavnost.

Od objektivnih težav, ki jih bo še treba reševati, je opozoril predvsem na vprašanje cen, dohodkovnih odnosov pri skupnih delih (v preteklosti so bili primeri, ko so podizvajalci zaradi slabo urejenih dohodkovnih odnosov prišli v hude težave) ter oskrbo s surovinami.

Ob koncu pa je Lojze Zupančič opozoril še na oblikovanje srednje-ročnih planov za obdobje 1986 do 1990. Gradbene organizacije so izvajalci del, torej same ne morejo realno planirati, če ne poznajo načrtov, ki jih imajo investitorji. Toda realnih podatkov zaenkrat ni.

Bilo pa bi zelo narobe, če bi gradbinci le čakali, kaj bodo zasnovali v drugih dejavnostih; aktivno naj spodbudijo priprave za nekatere potrebne investicijske načrte.

Razprava je opozorila še na mnoge druge probleme, med njimi tudi:

Lojze Capuder je izhajal iz dejstva, da iščemo rešitve za gradbeništvo ko hkrati vemo, da nekdanjega obsega gradnje še dolgo ne bo več.

Gradbeništvo se bo moralo prilagoditi novim razmeram, vprašanje pa je kako: ali organizirano, ali stihijno — pri čemer bo zdaj propadel eden, drugič drugi.

Seveda je edino sprejemljiv organiziran pristop, za katerega je izhodišče že opredeljeno v sklepih, ki jih je pred nekaj manj kot enim letom sprejel Zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ. Ti sklepi opredeljujejo naloge raznih dejavnikov — od tega, da morajo občine in republike sprejeti ukrepe za razbremenitev gradbeništva, pa do obveznosti gradbenih organizacij za smotno organizacijo dela, za razvojno-raziskovalne naloge, pa tudi izdelavo programov za prestrukturiranje. Toda ti sklepi Zvezne skupščine se vse prepočasi uresničujejo.

Zdaj gredo nekateri ukrepi celo v nasprotno smer. Na tak primer je opozoril Gorazd Pust, ko je omenjal, da slovenski gradbinci vse manj delamo na tujem. (Leta 1983 je bila realizacija v tujini 395 milijonov dolarjev, lani 203, letos lahko pričakujemo le okrog 150 — toliko kot leta 1980).

Predpis, ki utegne izvajanje del v tujini še bolj ogroziti, je Dogovor o usklajevanju davčne politike v SFRJ. Le-ta naj bi dohodke delavcev na delu v tujini v celoti obdavčil, torej bi veljal drugačen sistem kot je v praksi zdaj, namreč, da je davčna osnova osebni dohodek, ki bi ga ta delavec dobil za isto delo doma. Če bomo uveljavili tako obdavčevanje bomo prišli do nemogoče situacije, da bo na primer upravni delavec lahko z dnevniciami za sluzbeno po-

tovanje zaslužil v enem tednu prav toliko kot gradbeni delavec za celomesečno delo, je opozoril Pust.

Pritegnil mu je sekretar Splošnega združenja gradbeništva Jugoslavije Aleksander Jojić, ki je povedal, da so v Srbiji že uzakonili tako obdavčitev in so takoj nastale težave.

Mnogi pričakujejo, da bo tudi poživitev stanovanjske gradnje nekoliko omilila probleme. Toda nič ne kaže, da se bo res razmaknila, razen tega pa so stanovanja že tako draga, da tudi gradbince skrbi kdo jih bo sploh še lahko kupoval. Struktura cen je taka, da izvajalci kljub dragim stanovanjem delajo skoraj brez akumulacije in za podpoprečne osebne dohodke. Ali, kot je rekel Štefan Praznik, ko gradbince zasadi lopato, je dve tretjini stanovanjskega dinarja že porabljenega. Trditev, da se k stanovanjski gradnji ne pristopa dovolj resno je Praznik ilustriral s podatkom o učinkih ukrepov, da bi čim bolj pospešili gradnjo: Prej je v Ljubljani od zamisli do gradnje preteklo v povprečju 7 let, zdaj pa jih mine od 9 do 11.

Praznik je tudi opozoril na nizke osebne dohodke gradbenih delavcev. Tudi podatki o prvih dveh mesecih letos kažejo, da gradbinci zaostajamo za 17 odst. za povprečjem v gospodarstvu in so čisto na repu vseh dejavnosti. Nesorazmerja so res velika. Nekvalificiran delavec v komunalni dejavnosti zasluži že okrog 45.000 dinarjev, mnogi gradbinci pa s terenskim dodatkom vred komaj 26 tisočakov.

Več razpravljalcev je opozorilo na težaven položaj industrije gradbenega materiala, katere izgube so se lani v primerjavi s letom 1983 podvojile. Jože Hafner je tudi opozoril na problem lokacij za te dejavnosti, ki se jih vsi otepajo, tako da vrsti delovnih organizacij grozi propad. Toda nedopustno se je »apriori« upirati gramoznicam, glinokopom in drugim dejavnostim, ki jih potrebujemo. Treba bo na podlagi potreb

opredeliti pogoje za izkoriščanje materialov tam, kjer pač so.

Marko Hafner je tudi opozoril, da je bilo letošnje prvo četrletje za opekarje zelo težko, saj so zaradi ostre zime dosegli le 70 ali še manj odstotkov lanskega prihodka. Stroški so se strašno povečali — mazut npr. za dvainpolkrat! Kupcev pa je vse manj.

O prestrukturiranju seveda razmišljajo, toda treba bi bilo najprej najti program potem pa še denar za izvedbo, tega pa opekarji zaradi dolgoletnih težavnih gospodarskih razmer nimajo.

Poglejmo zdaj še povzetek sklepov, ki jih je sprejela skupščina Splošnega združenja gradbeništva in IGM:

- Več je sklepov, ki so usmerjeni v angažiranje drugih družbenih dejavnikov za reševanje problemov, s katerimi se srečujejo gradbinci (razprava v sindikatu, opozorilo Izvršnemu svetu SRS).

- Splošno združenje bo delovnim organizacijam strokovno pomagalo — zlasti pri iskanju lokacij za gradnjo in pridobivanje surovin, izdelavi sanacijskih programov, uveljavljanju dohodkovnih odnosov in reševanju subjektivnih problemov.

- Dalo bo pobudo za znižanje oziroma ukinitve raznih obveznosti oziroma dajatev (npr.: prometni davek na projektantske storitve in gradbeni material, prispevek za nerazvite, obveznosti do sisov materialne proizvodnje, prispevek za kmetijstvo za koriščenje peska, glin itd.)

- Ustrezne organe bodo opozorili na kadrovske osip. Pri prestrukturiranju viška kadrov pričakujejo pomoč v okviru Gospodarske zbornice Slovenije.

- Doseči je treba večje povezovanje za dela v tujini, opozoriti pa na negativne posledice predvidene spremembe davčne politike.

L. J.

Tudi povečana stanovanjska gradnja ne bo rešila trenutne krize

Delavci pri zaključnih delih na objektu LB v Ravnah

V Ravnah na Koroškem

Adaptacija in razširitev Ljubljanske banke

V Ravnah na Koroškem so delavci našega tamkajšnjega tozda ta mesec zaključili dela na objektu Ljubljanske banke. Predračunska vrednost gradbenih del sicer ni bila velika, vsega okrog 20 milijonov dinarjev, za kraj in občane kot tudi bančne delavce v tej poslovni enoti pa je obnove obstoječih prostorov in hkrati dozidava novih, velika pridobitev.

Gradnja je potekala brez zastojev, nekaj zamude se je nabralo le pri obrtniških delih, za katera pa je

investitor sklenil pogodbe z obrtniki mimo Gradisa.

Omenimo naj tudi posebnost, da je v času gradnje in obnove delo v banki teklo dalje — banka je bila odprta po urniku kot v normalnih razmerah in običajnih dnevih.

Prostori so zelo racionalno izkoriščeni, ostala pa je le še končna ureditev podstrešja, kjer pa se bo delo nadaljevalo, ko bo investitor v ta namen zbral nekaj dodatnih finančnih sredstev.

Foto: L. R.

Je režija res zgolj breme?

»Nizki OD in očitki bolijo. Zaposleni smo, da bi bili koristni...«

Kamorkoli se delavec katerega koli poklica obrne, čuti, da ga stiska stabilizacijski primež. Stabilizacijo čutimo ne le v naši dejavnosti temveč tudi zasebno — da, zelo težko zadovoljujemo že osnovne življenjske potrebe!

Smo gradbinci, v naših »kuvertah« pa je nominalno malo in realno vse manj denarja. Bomo vzdržali? Tudi to vprašanje je že čisto prisotno.

Le MOČNI zdržijo in so zdržali! To vemo iz zgodovine, iz tistih poglavij naše preteklosti, ki učijo o borbi delavcev za svoje pravice, osemurni delovni čas, odpravo mezd in proti birokraciji. Že iz šolskih klopi dalje spoznavamo njihov PRAV. Kaj pa danes?

Še ostajamo optimisti in hočemo zdržati — ostati močni. A začne se že pri pogodbah, dobavah materialov in nadaljuje pri kadrih. Delovna organizacija oziroma tozdr potrebuje za svoj obstoj in delo delavce ki ustvarjajo, torej proizvodne delavce, in režijske delavce. Proizvodnja

bi ne tekla brez nabavne službe, kadrovske službe, knjigovodskih delavcev in ne nazadnje brez vodilnih delavcev. Tem vsem skupaj po domače rečemo »režija«.

Režija za nobeno ureditev ni poceni, zato naj bi v Gradisu odgovorno premislili ali je vsak nameščen oziroma na novo sprejet režijski delavec potreben, koristen ipd. ali nasprotnje tistega, kar si želimo in od njega pričakujemo. Imamo pravilnike, sporazume, akte, zakone in tako naprej, zdi pa se, da jih vse premalo spoštujemo, zaradi česar tudi ugotavljamo da je beseda odgovornost zgubila svoj pravi pomen. Pa se s tem strinjamo? Imamo prav?

»Delo naj se vrednoti po normativih dostojnega nivoja in razporejen oziroma zaposlen naj bo le potreben režijski delavec, ki bo tudi ustrezno vrednoten in nagrajen, hkrati pa tudi odgovorep! Vsakemu režijcu res ne gre lepiti etikete, da je ničvreden, v breme tozdr in družbi ter da tudi zato dobiva tako skromen OD.

Proizvodni delavec-gradbenec s

V vednost

Podatki iz analize zaključnih računov OZD v panogi

Analiza podatkov o zaključnih računih, ki jo je pripravila strokovna služba Splošnega združenja gradbeništva in industrije gradbenega materiala kaže, kako gospodarski re-

zultati gradbenih organizacij — in osebni dohodki gradbincev — že nekaj let zaostajajo za povprečjem gospodarstva.

To ponazarja tabela:

		celotni prihodek	dohodek	mesečni neto OD
1981/80	gospodarstvo	138	133	131
	gradbeništvo	132	127	130
1982/81	gospodarstvo	129	130	126
	gradbeništvo	113	116	123
1983/82	gospodarstvo	147	143	128
	gradbeništvo	126	121	124
1984/83	gospodarstvo	164	166	152
	gradbeništvo	157	148	146

Drugi podatki še bolj poudarjajo težaven položaj gradbeništva: Stopnja akumulativnosti v naši panogi je padla za 9 odstotkov, v vsem gospodarstvu pa se je povečala za 18 odstotkov. Stopnja reprodukativne sposobnosti v gradbeništvu je padla za 20 odstotkov, v gospodarstvu pa zrasla za 8 odstotkov itd.

In končno: gradbene organizacije so imele skupno prek milijarde dinarjev izgube, kar je za 145 odstotkov več kot v letu 1983, medtem ko so se izgube celotnega slovenskega gospodarstva zmanjšale za 28 odstotkov. Največ izgub (57%) ima gradbena operativa, na industrijo gradbenega materiala jih odpade 36, ostalo pa ima instalaterska dejavnost in zaključna dela.

O slabem položaju gradbeništva govori tudi podatek, da so se ob 57-odstotni rasti celotnega prihodka stroški povečali za 61 odstotkov, tako da je dohodek večji le za 48 odstotkov in čisti dohodek za 46 odstotkov.

Podatki o dejavnostih pa kažejo:

● Visoke gradnje, ki zaposlujejo 31.663 delavcev ali 43 odstotkov vseh delavcev v gradbeništvu so celotni prihodek povečale za 50 odstotkov, dohodek pa komaj za 41. Akumulativnost te poddejavnosti je celo pod povprečjem gradbeništva.

trdimi žulji — bo bolj zadovoljen, če bo manj nepravilnosti in napak, več odgovornosti in bolj stimulatивно nagrajevanje. Treba bo skrbeti trošenje sredstev in črtati vse nepotrebne izdatke. Delavcem je treba omogočiti, da zaslužijo več, saj so oni tisti, ki ustvarjajo in to ne le zase in za svojo družino temveč tudi za tozdr, režijo, delovno organizacijo in družbo.

Judiša Vučenovič

Izgube so se močno povečale (skoraj za petkrat). Z rdečimi števkami je poslovno leto končalo šest organizacij, več kot 30 jih posluje na meji rentabilnosti.

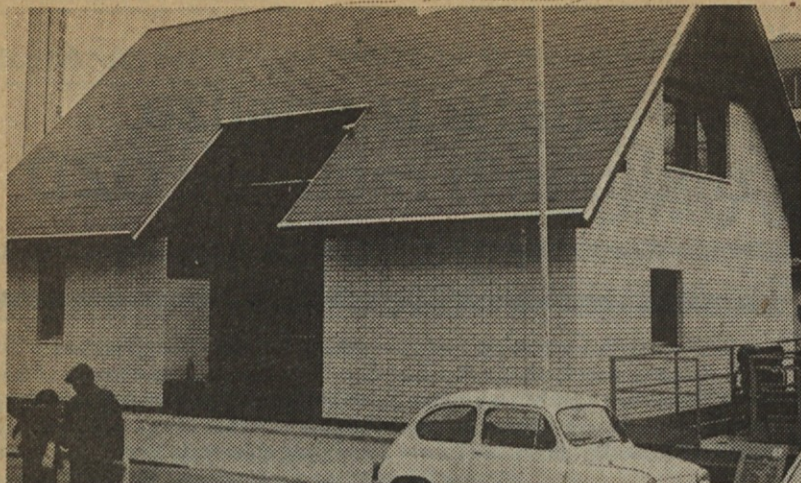
● Nizke gradnje so dosegle boljše rezultate, toda pri razmeroma visokih indeksih (79-odstotna rast celotnega prihodka, 61-odstotna rast dohodka, 63-odstotna rast čistega dohodka) moramo upoštevati, da so bili poslovni rezultati te poddejavnosti v letu 1983 izredno slabi. Lani je bilo nekoliko boljše, saj je z izgubo poslovala le ena organizacija te poddejavnosti, 5 pa jih je bilo na robu pozitivnega rezultata. To je edina od gradbenih dejavnosti, kjer so se izgube v primerjavi z letom 1983 zmanjšale.

● Dejavnost gradbenih instalacij je med gradbeno operativno dosegla najskromnejšo rast prihodka (le za 48 odst.). Tozdr Montaža v sestavi mariborskega Cevovoda je posloval s precejšnjo izgubo — nad 95 milijonov dinarjev.

● Izvajalci zaključnih del in obrtniških instalacij so dosegli nekoliko boljše indekse rasti kot ostala gradbena operativa, a kljub temu so 4 organizacije poslovale na meji pozitivnega rezultata, dve pa z izgubo.

● Industrija gradbenega materiala se je tudi lani otepala s starimi težavami zaradi cenovnih nesorazmerij in pomanjkanja goriva. Kar 13 organizacij je zaključilo poslovno leto z izgubo, katere skupni znesek se je v primerjavi z letom 1983 v tej poddejavnosti podvojil. Najslabše rezultate so dosegli proizvajalci opasnih izdelkov, cementa in azbestocementnih izdelkov.

● Projektiva, inženiring in podobne dejavnosti so končale poslovno leto brez izgub, je pa 11 organizacij iz te veje poslovalo na meji rentabilnosti.

Severna fasada naše hiše v Zagrebu

Spomladanski zagrebški velesejem

Predstavili tri novosti

Izredno veliko zanimanje za montažno hišo

V Zagrebu je bil v času od 15. do 21. aprila vsakoletni mednarodni spomladanski velesejem, na katerem se je zbralo kar 1835 razstavljalcev, od tega 1620 domačih in 215 tujih. Med domačimi razstavljalci je naša delovna organizacija predstavila nekaj novosti in sicer: mali finiše, gumi valjar in montažno hišo.

Ker smo v naših predhodnih poročanjih iz Zagrebškega velesejma vedno več prostora namenjali ostalim novostim, bomo tokrat več zapisali o naših.

Na našem razstavnem prostoru, kjer je bilo vedno dovolj prostora za eksponate, smo bili tokrat precej na tesnem z razporejanjem. Predstavljen je bil skoraj celoten asfaltni program in sicer: finiše K-6, mali finiše F 0710, stroj za reciklažo asfalta, brizgalka za bitumenske emulzije in gumi valjar. Iz betonskega programa je bila predstavljena le betonarna in Wackerjeve vibracijske igle. Tretji in največji del razstavnega prostora pa je zasedla Gradisova montažna hiša, ki je že med samo gradnjo vzbujala interes

obiskovalcev. Čeprav tokrat ne do konca opremljena in dodelana je med samim sejemom vzbudila tolikšno zanimanje, da si kaj takega niso upali pomisliti niti največji optimisti. Vse to pa je razlog več, da jo na jesenskem velesejmu, ko je tako obisk kot tudi poslovnost na mnogo višjem nivoju, še ustrezneje predstavimo.

Ko predstavljamo našo montažno hišo v Zagrebu, katere uradna otvoritev bo na jesenskem velesejmu, pa moramo posebej pohvaliti zavzetost vseh štirih tozgov (OGP, LIO, GO Ljubljana in Inženiring), da so hišo v tako kratkem času postavili, kljub vsem težavam, ki so nastopale tako v zvezi z dokumentacijo, kot tudi z vremenom.

Med stroji ni bilo veliko prostora

Podpis pogodbe o novogradnji

Farma v Šetarovi pri Lenartu

Začetek del v tem mesecu, zaključek do 29. novembra

»Želim in upam, da bo farma dograjena v dogovorjenem roku, ker bomo le tako lahko uresničili svoj načrt,« je ob podpisu pogodbe dejal direktor Agrokombinata iz Lenarta Jože Šuman (na sliki v sredini). Poleg njega sta sopodpisala pogodbo še Franc Dolinar iz Emona Inženiringa in Tone Zaletelj za Gradis.

»Gradnja takih farm je edina prava pot za sozd Tima — služi kot trdna osnova predelovalni industriji, Tovarni mesnih izdelkov, širši občini pa zagotavlja stalen odkup in prodajo telet. Pomembno je, da stoji farma na območju, kjer je dovolj krme. Na farmo je vezanih okrog 300 hektarjev njiv...«

Po nekaj stavkih direktorja Agrokombinata zapišimo še tiste podatke, ki nas kot gradbince bolj

zanimajo: gradnja nove in rekonstrukcija stare farme goveje živinse se začneja ta mesec, z deli pa naj bi končali do praznika republike. Gradbena, obrtniška in tehnološka oprema je ocenjena na okrog 300 milijonov dinarjev, v sklopu farme pa bo pet glavnih objektov, dva za vzrejo govejih pitancev in trije za vzrejo telet. Zgraditi bomo morali tudi tehtnico, silose za skladiščenje krme, sanitarne objekte, uredili naj bi tudi okolico itd.

Iz obstoječe farme v Verjanah in nove oziroma obnovljene v Šetarovi bo prišlo na trg vsako leto okrog 1500 ton mesa. V hlevih bo prostora za 1250 glav govejih pitancev, od katerih bo precej telet spitanih samo do teže okrog 500 kilogramov.

Foto: F. Š.

Podpis pogodbe. Obvezali smo se, da bomo dela opravili do 29. 11.

Drugi dve novosti sta bili, zaradi izrednega zanimanja za montažno hišo, deležni manj pozornosti, zato pa nič manj pomembni. Mali finiše F 0710 je bil prvič predstavljen javnosti nasploh, čeprav je tokrat ostal kar na posebej zanj izdelani priklopi. Več o našem novem izdelku smo zapisali že v prejšnji številki, o komercialnih rezultatih pa bomo zapisali verjetno lahko več po jesenskem velesejmu, ko bo prototip že opravil nekaj preizkusnih asfaltiranj in se bodo pokazale vse njegove prednosti.

Tretja novost na sejmu je bil gumi valjar MBU — Gradis, ki je bil tokrat še v celoti proizvod nemškega partnerja.

In če dodamo tudi podatek, da

smo našo dejavnost, še posebej industrijske obrate predstavili tudi z video tehniko, potem lahko rečemo, da je bila predstavitev dokaj uspešna. Seveda pa s tem ne smemo biti zadovoljni, temveč bi morali vsi tisti, ki bi na jesenskem velesejmu želeli še nekaj več, že danes misliti na to, da nam jeseni zopet ne bo zmanjkalo časa.

Ob koncu poročanja je potrebno le še omeniti, da je bilo v okviru spomladanskega velesejma še 9 specializiranih sejmov in da si je vse prireditve ogledalo preko 300.000 obiskovalcev, kar je za spomladanski velesejem vsekakor uspeh.

Matija Krnc

Sodoben, lep, nov objekt

Fužinski dom je odprt

V prisotnosti predstavnikov občine Ljubljana Moste-Polje, krajevne skupnosti, šole, postaje milice, vodstva delovne organizacije in tozgov ter družbenopolitičnih delavcev in osebja doma je bil po krajšem nagovoru in ogledu Gradisov dom samskih stanovanj 23. aprila tudi dokončno predan svojemu namenu — uporabi.

Priložnostni govor je imel predsednik konference sindikata v Gradisu Janez Vodopivec, ki je med drugim stanovalcem in gostom namenil tudi tele besede: »Dokončna ureditev doma kot tudi ureditev okolice ostaja naša obveza, ki jo bomo tudi izpolnili. Želimo si, da bi

Gradis in stanovalci doma v soseski — ki jo prav tako gradi Gradis — med seboj navezali pristne dobrososedske odnose sožitja in sodelovanja in verjamemo, da tako tudi bo.«

O fužinskem domu smo že velikokrat pisali in še bomo. Tokrat naj ponovimo le glavne značilnosti: v domu so 104 stanovanjske enote s kopalnicami, stranišči, kuhinjskimi nišami in spalno-bivalnimi prostori, skupna nočitvena zmogljivost pa je 288 ležišč; precej od teh je že oddanih. In še naslov: GRADIS, Dom samskih stanovanj Nove Fužine, Gašperšičeva (še brez številke), telefon (061) 442-405.

G. B.

Udeleženci med nagovorom ob otvoritvi doma 23. aprila

Prisrčno kot to znajo le najmlajši, nam je pionirska delegacija s sosednje šole v imenu vrstnikov in učiteljskega zbora predala svoj pozdrav in podarila šopek rož

Foto: G. B.

Slovesnost v Klubu delegatov

Priznanja za uspešno končan projekt ob Tigrisu

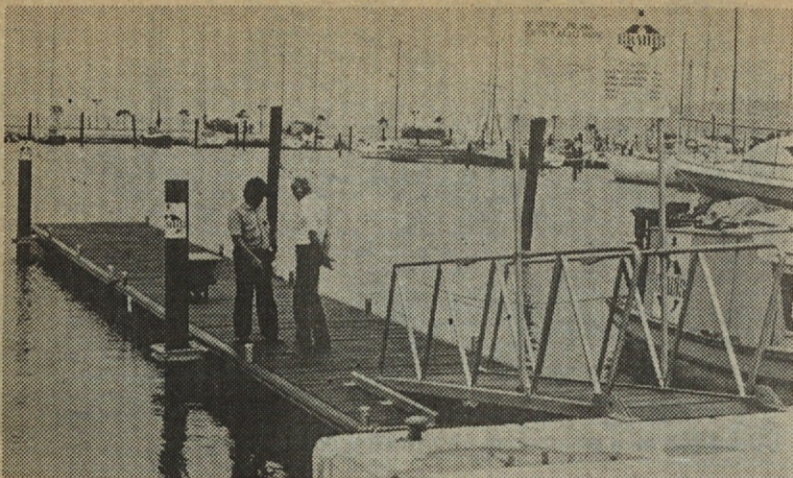
Koordinacija družbenopolitičnih organizacij in poslovodni odbor izvajalskih OZD gradbeništva, ki so z združenim nastopom v Iraku v roku dokončali projekt 202-D, sta že pred črso sprejela ustrezne sklepe o dodelitvi priznanj s spominsko plaketo najzaslužnejšim delavcem za uspešno opravljeno veliko delo, ki doslej tako po obsegu kot vrednosti nima primere v zgodovini slovenskega gradbeništva.

Iz vseh sodelujočih gradbenih organizacij so po vnaprej določenem postopku in kriterijih evidentirali in izbrali kandidate, skupna podelitev pa je bila v Klubu delegatov v Ljubljani 25. aprila.

G. B.

Priznanja s spominskimi plaketami so prejeli naslednji Gradisovci: Janko Akerman (na sliki), Hamdija Aganbegović, Miha Benedik, Redžo Berbić, Ljubomir Čupeljić, Bogomir Debevc, Renata Godec, Nezir Hasanagić, Anton Horvat, Drago Janušić, Hazim Handanagić, Stanko Janež, Anita Kotnik, Tone Kopčavar, Josip Kračun, Čedo Lazić, Nuriya Mujanović, Savo Matić, Džuro Praštalo, Ivo Ponjavić, Franc Rogač, Željko Petovar, Ramiz Sušić, Ljubomir Timarac in Pavel Vodopivec. Čestitamo!

Prototip plavajočega pomola širine 2,5 m v marini Portorož

Le redkokatera država v Evropi ima tako lepo in tako primerno obalo za navtični turizem kot Jugoslavija. Vendar je potrebno našo obalo opremiti za tovrstni turizem. To pomeni, da je potrebno vse bolj zahtevnemu evropskemu gostu ponuditi poleg klasičnega hotelskega aranžmaja tudi priveze za čolne in jahte z vsemi spremljajočimi objekti.

Da bi lahko investitorjem ponudili kompleksno ponudbo projektiranja in izvedbe marin, teče že od leta 1982 v Gradisu v okviru Raziskovalne enote in ob sodelovanju s tozdi Biro za projektiranje Maribor, GE Koper, GE Maribor, Inženiring in DSSS razvojna naloga »Marine«.

Osnovna naloga je razdeljena na tri dele, v zadnjem času pa je bila v sodelovanju z Vodnogospodarskim inštitutom opravljena modelna preiskava montažnega valobrana nove Marine Koper.

Marine — I. del

V okviru prvega dela naloge so obravnavana splošna načela planiranja, projektiranja in izvedbe marin. Narejena je bila analiza geoloških in maritimnih razmer ob naši obali, ki bistveno vplivajo na izbiro pomorskih konstrukcij pri izgradnji tovrstnih objektov.

Do sedaj smo pomole pri nas gradili v glavnem le v fiksni (stoječi) izvedbi. Izvedba takšnih pomolov pa je zamudna in predvsem dražja od izvedbe plavajočih pomolov. Poleg tega imajo plavajoči pomoli še nekaj bistvenih prednosti pred klasičnimi: konstantno višino pomola glede na gladino in s tem glede na plovilo, lažje vzdrževanje, ki omogoča enostavno zamenjavo dotrajanih delov, pomole je možno glede na spremembe potrebe krajšati, podaljševati ali pa celo razstaviti, prepeljati na drugo lokacijo in spet sestaviti v poljuben pomol.

Z ozirom na vse že prej omenjeno, smo se v Gradisu odločili, da razvijamo plavajoče pomole, s katerimi je možno z majhnimi vlaganji hitro in enostavno povečati kapaciteto privezov v obstoječih lučicah in naravno zaščitenih zalivih, kakor tudi pospešiti in poceniti gradnjo novih marin in navtičnih centrov.

Odločili smo se za betonske plavajoče pomole in sicer predvsem zaradi njihove velike neobčutljivosti na spremembo obtežbe. V primer-

Razvojna dejavnost

Gradis in področje avtičnega turizma

je dodatno površinsko zaščiten s pigmentiranim epoksidnim emulzijskim premazom, izdelanim po lastnem receptu v našem Centralnem laboratoriju.

Element je zasnovan tako, da poteka pod pohodno površino v vzdolžni smeri po vsej širini kanal za namestitve instalacij (voda, elektrika, telefon, TV...). Dno elementa je sestavljeno iz avtoklaviranih ravnih salonitnih plošč.

Kot že rečeno, posamezne elemente med seboj spajamo v daljše pomole po posebnem detajlu tako,

da nastanejo na mestih spojev elastični členki.

Pohodna površina je sestavljena iz lesenih elementov, tako da je možno odkriti samo del kanala za instalacije, če je potrebno kakšno popravilo instalacij.

Pomol je opremljen z bitvami za privez čolnov, bočne strani pa so za varovane z lesenimi bokobranci na obeh straneh po vsej dolžini. Dostop na pomol je po 4 metre dolgi jekleni rampi. Vsi jekleni deli so vroče pocinkani.

Teža vsakega elementa je 110 kN.

ugrez neobremenjenega elementa pa znaša 47 cm (pohodna površina je 53 cm nad vodno gladino).

Marine — III. del

Sčasoma se je pokazala tudi potreba po razvoju cenejšega pomola z nižjim standardom, to je predvsem z manjšo širino ter manjšo nosilnostjo in stabilnostjo. Zato smo razvili pomol širine 2,20 metra.

Pomol je sestavljen iz plovcev in zgornje konstrukcije. Iz treh plovcev in zgornje konstrukcije se najprej sestavi module, dolge po 10 me-

trov in široke 2,20 metra, ki se jih potem poveže v daljše pomole.

Vsak plovec je širok 2,20, dolg 2 in visok 0,85 metra. Narejen je iz vodotesnega betona MB 30 in je armiran z mrežami. Notranjost plovca je zapolnjena z vložki iz ekspandirane polistirena.

Zgornja konstrukcija je sestavljena iz HOP jeklenih profilov, ki so med seboj vijačeni. Vsi jekleni deli so vroče cinkani. Čez jekleno nosilno konstrukcijo so položeni prečni plohi iz impregniranega lesa. Module dolge 10 metrov med

seboj povezujemo v poljubno dolge pomole.

Pomoli so opremljeni z bitvami za privez čolnov. Bočne strani pa so za varovane z lesenimi bokobranci. Pod zgornjo konstrukcijo je možno obe-

kost vetra, vodnih tokov, valov in pa v odvisnosti od velikosti plovil, ki bodo vezana na pomol za vsako lokacijo posebej.

Plavajoče pomole se lahko montira le v primernih akvatorijih, kjer val ne presega višine 0,6 metra. Njihova uporaba pride v poštev predvsem v zaščitenih lukah, marinah, zalivih in podobnih pomorskih objektih.

Plavajoči pomoli »Gradis« so atestirani pri Jugoslovanskem Registru Brodova in zaščiteni s patentom.

Model preiskava montažnega valobrana za marino Koper

Investitor Istra Benz bo gradil v Kopru marino, ki bo imela v končni fazi približno 2000 privezov. Dobri del investicije predstavlja valobran. Ker je morsko dno na lokaciji izredno slabo nosilno, se postavlja vprašanje racionalnosti klasičnega nasutega valobrana. Istočasno se pojavlja vprašanje ekologije z ozirom na izmenjavo vode v akvatoriju.

Zato smo se v Gradisu odločili, da ponudimo investitorju cenejšo varianto montažnega propustnega valobrana, temeljenega na pilotih. To bi bila pravzaprav mostna konstrukcija, ki bi imela na izpostavljeni strani v morje spuščen zaslon, ki bo preprečeval valovom prodor v marino.

V sodelovanju z Vodnogospodarskim inštitutom smo z modelno preiskavo določili velikost odprtine ob dnu, ki se zagotavlja ob maksimalnih valovih na odprtem zadostno varnost plovil znotraj marine. Istočasno smo izmerili tudi sile, ki delujejo na konstrukcijo, ki jih je sicer analitično natančno zelo težko določiti. Proučevali smo tudi pojav erozije morskega dna v območju pod zaslonom.

Prav gotovo so razvojne naloge iz raziskovalnega programa »Marin« pripomogle k temu, da je Gradis v letu 1984 že izvedel dva navtična centra in to v Umagu in Rovinju. Ob izvajanju teh del smo si nabrali pri gradnji tovrstnih objektov še kako potrebne izkušnje.

Zoran Kraigher

Plavajoči pomoli širine 2,20 m v Navtičnem centru Rovinj

javi z jeklenimi ali plastičnimi imajo veliko maso in s tem veliko inercijo. Sistem betonskih plovcev daje vtis veliko večje stabilnosti od kateregakoli drugega sistema plovcev. V okviru razvojno-raziskovalne naloge smo razvili dva tipa plavajočih pomolov.

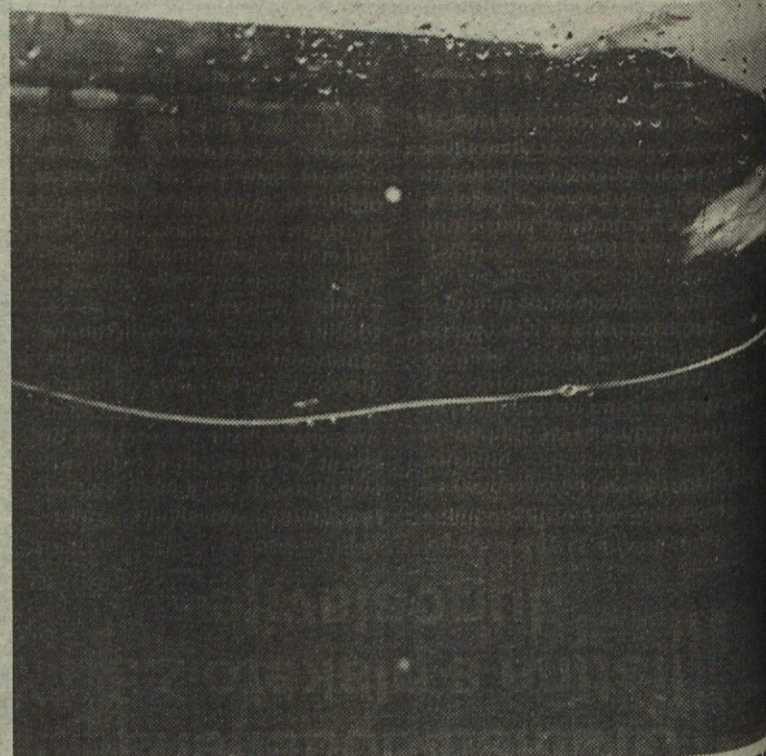
Marine — II. del

V okviru drugega dela naloge smo razvili in izdelali prototip plavajočega pomola širine 2,50 metra.

Pomoli so sestavljeni iz 10 metrov dolgih, 2,54 metra širokih in 1 meter visokih elementov — pontonov.

Posamezni elementi so zasnovani kot armiranobetonske kasete, zapolnjene z vložki iz ekspandiranega polistirena. Beton je vodotesen MB 30 in je izdelan po posebnem receptu. Element je armiran z rebrasto armaturo in armaturnimi mrežami.

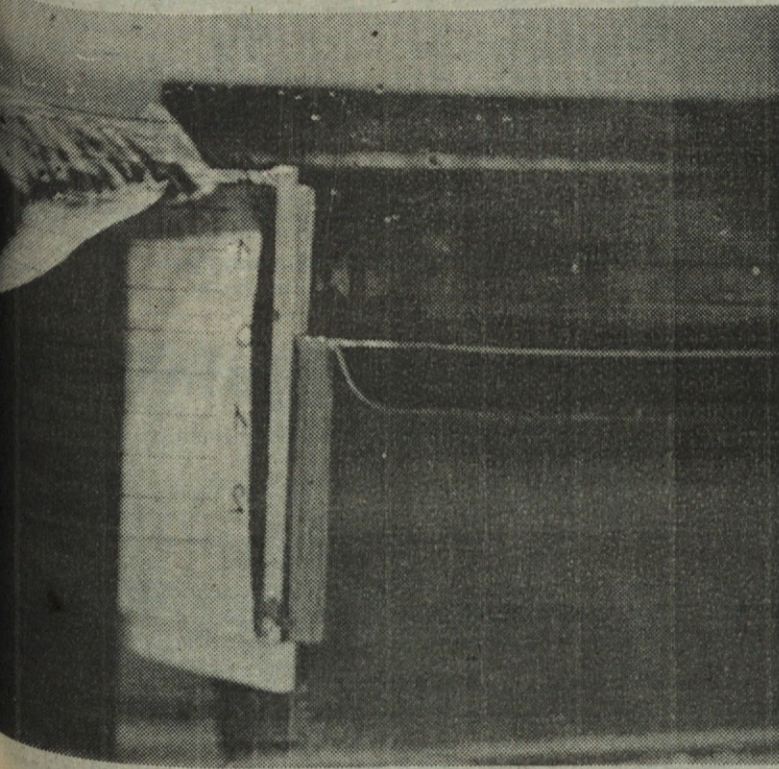
Za izdelavo pontonov smo hoteli uporabiti vlaknast beton, vendar se je izkazalo, da so vsa steklena vlakna, ki se pri nas proizvajajo alkalna, neoporna. Zato smo prešli na vodotesen beton, da bi preprečili korozijo armature in betona. Beton

Modelna preiskava montažnega betonskega lukobrana za marino Koper

Montažni pomol v Navtičnem centru Umag

siti različne instalacije (voda, elektrika, telefon, TV...). Dostop na pomol je izveden s 4 m dolgo jekleno rampo.

Višina celotnega pomola, od spodnjega roba plovca do zgornjega roba pohodne površine, je 104 cm. Neobremenjen pomol se v vodo potopi za polovico višine, to je za 52 cm.

Sidranje pomolov

Pomole je možno sidrati ob pilotih, zabitih v dno, ali pa z verigami za betonske bloke.

Sidranje ob pilotih je izvedeno s posebnimi objemkami, ki omogočajo celemu pomolu prosto plavanje v vertikalni smeri, onemogočajo pa mu pomike v prečni in vzdolžni smeri pomola. Sidranje ob pilotih je primerno predvsem na lokacijah, kjer je dno plitvejšje in bolj mehko.

Povsod tam, kjer je dno trdo, tako da ni možno zabijanje pilotov ali pa je morje zelo globoko, pride v poštev sidranje z verigami na sidrne bloke.

Sidranje pomolov se določa na podlagi zunanjih vplivov kot so ja-

V. DELOVNO TEKMOVANJE KOVINARJEV LJUBLJANE 17.—19. APRILA 1985

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je bilo od 17. do 19. aprila V. delovno tekmovanje kovinarjev Ljubljane, ki je letos potekalo pod geslom Delo, kvaliteta, inovacije in samoupravljanje.

Kot poznamo gradbinci vsakoletno proizvodno tekmovanje zidarjev, tesarjev, železokrivcev, odrarjev itd., tako so pri tem tekmovanju merili svoje znanje in spretnost strugarji, brusilci, rezkalci, orodjarji, strojni kovači, ključavničarji, livarji, varilci, avto in TV mehaniki, kleparji, modelni mizarji in obratni elektrikarji.

Vsakoletno tekmovanje poteka

pod okriljem mestnega sveta ZSS Ljubljana, organizatorji pa so posamezne organizacije združenega dela oziroma njihovi tozdi. Letos je bil pokrovitelj oziroma organizator tekmovanja strugarjev naš tozd Kovinski obrati iz Ljubljane. Za vodjo tekmovanja je bil določen inž. Jože Plazar, v ocenjevalni komisiji pa so bili Peter Curk, Janez Belec in Pavel Toni.

Gradisovi kovinarji na tem tekmovanju doslej niso nastopali — in tako je bilo tudi letos. Izvedeli pa smo, da naj bi bilo že prihodnje leto drugače.

Foto: G.B.

Med mladimi je za proizvodna tekmovanja vselej precej zanimanja

Gradisova dežurna skupina, ki je v času našega obiska na GR skrbela za pravičen in nemoten potek tekmovanja. Od leve proti desni so Vili Bratina, Miha Fortuna, Pero Pejić, Jože Plazar in Milan Lojčev

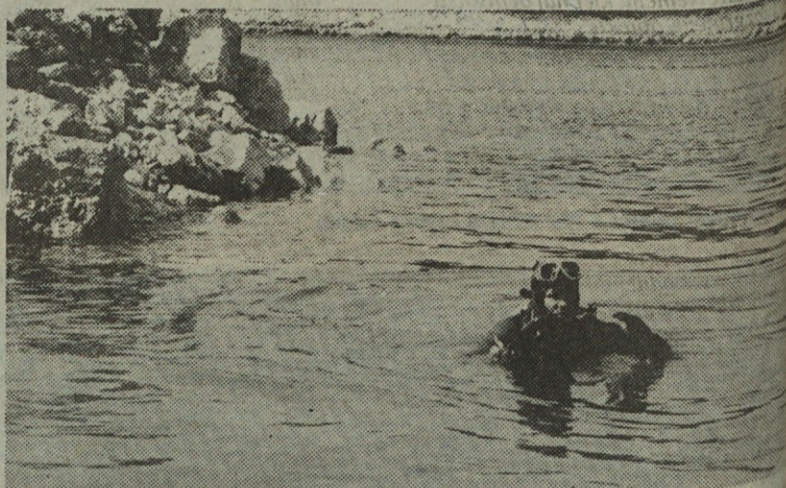
Betoniranje zidu v lukobranu za marino v Umagu

Izgradnja lukobranov v Rovinju in Umagu

V lanskem letu smo obširneje pisali o izgradnji marin v Rovinju in Umagu, ki so uspešno služile svojemu namenu že v lanski turistični sezoni. Vendar pa je bilo jesensko neurje tako silovito, da je del lukobrana, kot tudi nekaj pri-
vezov poškodovalo.

Da bi bili čolnički, čolni, jahtice in jahte povsem varne pred razbesenlim morjem, delavci GE Koper v Umagu in GE Maribor v Rovinju z vso naglico popravljajo, obnavljajo in povečujejo lukobran v obeh marinah. Glede na to, da jim gre delo dobro od rok, ni bojazni, da ne bi do začetka turistične sezone oba lukobrana že služila svojemu namenu.

Matija Krnc

Pri izgradnji lukobrana v Rovinju delajo tudi s potapljači

Razpis za mesto hišnika

V novem domu samskih stanovanj v Novih Fužinah, v Gašperšičevi ulici v Ljubljani, je še prosto mesto hišnika.

Pričakujemo in potrebujemo predvsem delavca, ki ima sposobnosti in veselje za opravljanje hišniških del, med katera sodijo predvsem popravila manjših napak, odprava pomanjkljivosti, vzdrževalna dela in podobno.

Od kandidatov pričakujemo, da so KV (lahko tudi PK) delavci s poklici kot ključavničar, vodoinstalatler ipd. ter da imajo nekaj let delovnih izkušenj. Ob prijavi bodo imeli prednost delavci DO GIP Gradis.

Razen osebnega dohodka nudimo tudi družinsko hišniško stanovanje. Kandidati naj pošljejo svoje vloge ali se zgledajo osebno na naslov: Uprava delavskih domov GIP Gradis, 61000 Ljubljana, Bavdkova 1.

Objava velja do zasedbe.

Uprava delavskih domov

Aktivnosti je vse več

Zaživelo je tudi delo za almanah

Jubilej, ki mu posvečamo toliko pozornosti, kot še nikoli doslej, se bliža iz dneva v dan. Aktivnosti je zato vse več in vsi, ki smo udeleženi v teh aktivnostih, imamo že polne roke dela. Ker je zanimanje za to tudi med delavci, naj zapišemo le glavne aktivnosti za posamezno dejavnost:

A-1 PROSLAVA

Kot smo že predhodno zapisali, bo proslava 5. oktobra v osrednji dvorani Kulturnega doma Ivan Cankar v Ljubljani. Ponudbe za izvedbo programa smo že pridobili in na naslednji seji bo izdelan že celoten program proslave.

A-2 FILM

Posneti so že prvi metri filma in sicer na izgradnji valobranov za marine v Rovinju in Umagu, celoten objekt RUŽV, izgradnja HE Mavčiče, most čez Kokrico in galerija Šentvid. Prav sedaj pa je filmska ekipa na snemanju po Jugoslaviji, kjer so vključeni objekti v Bihaču, Sanskem mostu, Mostarju, Dubrovniku, Baru, Bijelem Polju, Novem Pazaru in Beogradu. Takoj po zaključku tega snemanja pa bo ekipa nadaljevala delo v ZR Nemčiji, kjer naj bi posneli novozgrajene objekte.

A-3 RTV

Objave na radiu in televiziji tečejo po pogodbi, torej se bo v juniju ponovno pojavil v uri naš znak Gradis 40 let.

A-4 TISK

Tudi v zvezi s tiskom ni sprememb, le da v vsakodnevni komercialni naročilni poudarjamo tudi naš jubilej. Takšna je bila tudi prvomajska čestitka na celi strani Delavske enotnosti.

A-5 PRIZNANJA

Inženiring je pripravil že dopolnjeni seznam vseh priznanj, ki ga bodo do prihodnjega skupnega sestanka še uskladili, nato pa ga posre-

dovali v potrditev, tako da bi lahko vsa priznanja pravočasno pripravili.

A-6 ODLIKOVANJA

Za vse predloge, ki so bili posredovani, je Komisija posredovala naprej, tako da so v postopku. Glede na pozne oddaje nekaterih tozdov in DS, se lahko dogodi, da bo naš jubilej mimo in tudi tozdove proslave, na katerih naj bi odlikovanja podeljevali.

A-7 ALMANAH

Največ sprememb v zadnjem času je bilo pri delu z Almanahom. Ko je že kazalo, da bo ta akcija v zamudi, pa se je zavzetost nekaterih pokazala v takšni meri, da bo konec maja gradiva že dovolj, seveda če bodo aktivnosti tekale po programu, ki si ga je zastavila skupina, ki jo vodi ing. Vukašin Ačanski in v kateri je glavni aktivist arh. Andrej Halas.

A-8 SPOMINSKO DARILO

Čeprav smo zapisali že nekaj predlogov in enega že sprejeli, pa naj to ostane skrivnost.

A-9 CELOSTNA PODOBA

Nič manj kot ostale aktivnosti so nas zanimali tudi rezultati te akcije. Studio marketing Delo je opravil že dve predstavitvi našega novega znaka in ne na eni ne na drugi ni bil znak sprejet z navdušenjem, prej nekim odporom. Še celo tisti, ki o oblikovanju, komuniciranju nekaj vemo, smo zmajevali z glavami. Od najboljših agencij smo pričakovali nek sodobnejši znak, ki ga bomo z veseljem zamenjali za »grabež«. Tako pa je oblikovalec ostal le pri oblikovanju s črkami in z le-timi poskušal oblikovati nov znak. Ko ga bomo ob naslednji predstavitvi videli ob drugih znakih gradbenih ali drugih firm, nam bo mogoče že bolj všeč in se ga bomo že navadili. Sier pa bomo o tej temi obširneje poročali, ko bodo znane tudi druge podrobnosti.

Matija Krnc

Prvi kadri filma so bili posneti v Umagu pri izgradnji lukobrana

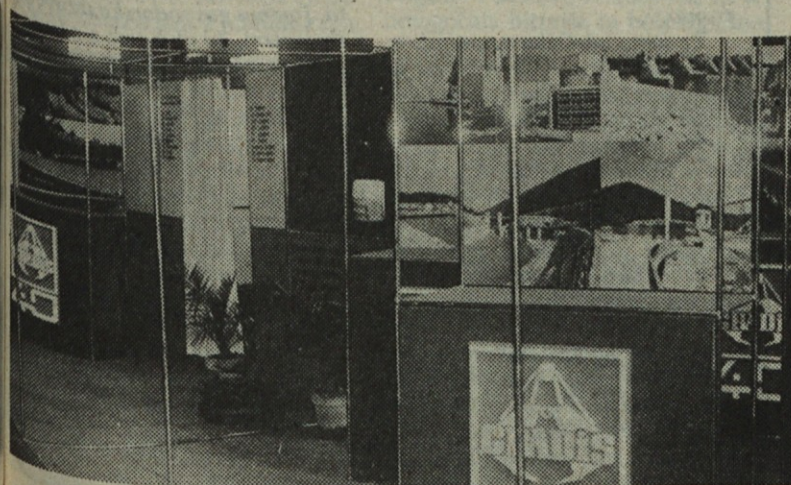
Pred začetkom zabijanja

V Luki Koper preizkusni piloti za silose

Aktivnosti za izgradnjo silosov v Luki Koper potekajo že nekaj časa, tokrat pa se je začelo zares. Prvi betonski preizkusni pilot, sestavljen iz dveh delov, je že v zemlji. Kar precejšnjo število strokovnjakov, tistih, ki so pomagali pri načrtovanju, meritvah in izmerah je sodelovalo pri zabijanju prvega betonskega pilota v Luki Koper. Votel prednapeti betonski pilot, dolžine 44 metrov z nešteto žicami za meritve, sestavljen iz dveh delov po 22 metrov, je 19. aprila začel drseti v zemljo. Seveda ne sam, saj ga je dvigalo spustilo ob vodilu. Prvi del nosilca je prodril v zemljo kar sam, še posebno, ko so

nanj montirali zvonec zabijala. Teža je prinesla svoje in do globine 19m je šlo zlahka, le z nekaj udarci, nato pa je bilo potrebno spojiti še drugi del nosilca. Ob stiku je bilo potrebno zvezati nešteto žic, ki jih je bilo zaradi točnih meritev spajkati, izolirati in zaščititi. Zares zamudno in precizno delo, ki so ga opravili delavci inštituta za metalne konstrukcije iz Ljubljane. Naslednji dan se je zabijanje nadaljevalo tako, da je prvi preizkusni betonski pilot v zemlji. Kakšni so rezultati, pa nam bodo povedali strokovnjaki. O tem pa več v prihodnji številki.

Matija Krnc

Kolektiv nekdanjih Gradisovih Centralnih obratov — zdaj Kovinski obrati Maribor — po preselitvi iz HC Mariborski otok v nove prostore. Na poslopju vidimo še napisano tablo Gradis IMM. Mlajšim naj povemo, da je to kratica

za ime Ivan Maček-Matija. Sliko nam je skupaj z drugimi slikami, ki so starejše kot 30 let, odtopil za objavo Ivan Sever; pošilja tudi pozdrave, stitke in želje za dober uspeh

Spominski posnetki

Fototeka raste

Drage bralke, bralci!

V uredništvu smo zelo veseli vsakega izmed vaših pisem, v katerih nam opisujete dogodke iz preteklosti, prilagate fotografije in sporočate vaše želje in čestitke ob 40-letnici delovne organizacije.

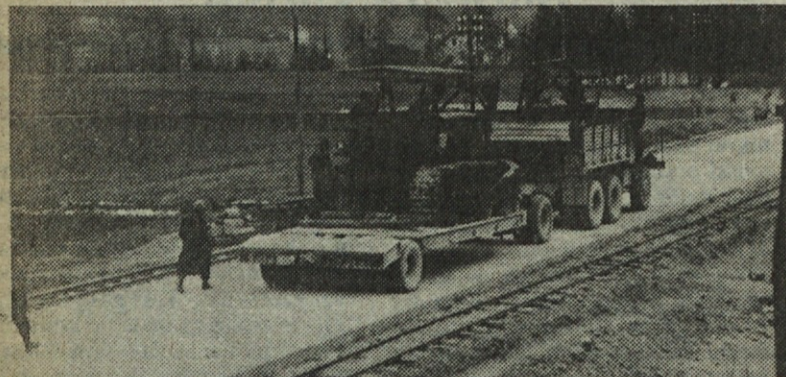
Res je, da smo si takega sodelovanja z vami želeli — nismo pa bili prepričani, da nam ga bo tudi uspelo vzpostaviti. S svojimi pismi nam dokazujete, da časopis pride med vas in da ga berete. Brez vas in brez dopisnikov bi tudi ne bil tako zanimiv kot je.

Rezervirana stran o naši skupni zgodovini bo odslej v *Gradisovem* vestniku verjetno vse leto polna. Lahko vam zaupamo tudi to, da bo v dneh pred »pravim« jubilejem izšla številka, v kateri bo še več prostora za vaše spomine, vtise in sporočila. Hkrati naj bo to naš odgovor, zakaj nekaterih pisem ali fotografij ne objavimo takoj v prvi številki po prejemu: čakajo na vrsto ali pravi trenutek.

Še vedno velja tudi naša obljuba, da bomo vse prinesene ali poslane spomske fotografije vrnili — razen seveda tistih, za katere ste izrecno napisali, da nam jih odstopate za naš arhiv.

Priporočamo se še naprej — in tudi vnaprej hvala za sodelovanje!

Uredništvo

LETO 1946 — Prevoz dveh buldožerjev s tovornjakom MACK po novi betonski cesti. Hrbtna stran fotografije, ki nam jo je poslala Jelka Novak iz Kopra je opremljena kot razglednica-dopisnica, na njej pa je tudi žig: Gradbena podjetja »Gradis«, Gradbeno vodstvo za izgradnjo ceste Maribor — Trst, Odsek Podsmreka — Vrhnika. Na fotografiji je tudi datum posnetka — 20. december 1946

Vaši spomini

1. maj 1945

Zadnje dni v mesecu aprilu leta 1945. so v partizanskih enotah v takratni 4. armadi na področju Istre in Slovenskega Primorja v krajih, ki so bili že osvobojeni, tekale obširne priprave za dokončno osvoboditev ostalih krajev — glavni poudarek je veljal osvoboditvi Trsta.

V času skrbnih in natančnih priprav se je med nami razširila vest, da bo 1. maja (1945. leta) v Beogradu vojaška parada; Beograd je bil takrat že osvobojen. To je bila za nas borce vest, ki nas je moralno še bolj spodbujala in hrabrila. Starešine naše I. tankovske brigade so celo omenjale, da bi bil tudi del naše brigade prav gotovo udeležen na paradi, če bi bili le nekoliko bližje in čeprav bi po paradi morali takoj nazaj na fronto...

Že sama udeležba na paradi je bila velika čast — še večja pa je bila takrat za vse borce in udeležence, da so videli svojega vrhovnega komandanta partizanskih enot oziroma takrat že armad, maršala Tita! O legendarnem vbjskovodji so borci veliko slišali in vedeli, videti tega moža pa je še posebej takrat in potem vedno kasneje pomenilo za nas veliko doživetje.

Žal mi tankisti takrat nismo imeli sreče, da bi bili udeleženci parade niti da bi lahko v miru in v svobodi praznovali 1. maj. Prav na ta dan smo zgodaj zjutraj za-

čeli osvobajati Trst. Boji so trajali ves dan in še naslednji do poldneva, ko je bil 2. maja Trst naš; žal ne za dolgo, ker so s spretnimi političnimi manevri velike sile hotele drugače...

Letos smo praznovali 40. obletnico osvoboditve in zmage, mnogi tudi 40 zaporednih 1. majev v svobodi. Vsi narodi nimajo te sreče. Po svetu so še vedno nemiri in vojne, še vedno ugašajo predvsem mlada življenja in se preliva nedolžna kri; mnogi si prizadevajo izboriti si nekaj podobnega, kar imamo mi — svobodo, ki je naša največja pridobitev in hkrati dragocena dediščina. Svobodo si je treba izboriti — ne da se je kupiti, niti z delovizami ne.

Živimo v obdobju, ki ni rožnato. Imamo gospodarske težave in verjamem, da jih bomo z združenimi močmi postopno odpravili. Končno tudi v razvitejših državah ni vse tako, kot bi si prebivalci želeli: resda je rezina kruha debeljša — pa je vseeno veliko nezadovoljstva, vrstijo se atentati, podtika se eksploziv, ugašajo življenja. Vsega tega je pri nas zamejmarljivo malo. Ko vse to spremeljamo si želimo, da bi v svetu zmagal razum in prevladali pravičnejši odnosi — ter da bi narodi sveta živeli v slogi, delavstvo pa v miru praznovalo svoj praznik — 1. maj!

Ludvik Šnajder

7. kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije

Od 13. do 17. maja so se v Novi Gorici sestali gradbeni delavci, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s kulturo in tako še enkrat dokazali, da je gradbeništvo dejavnost, v kateri delavci s svojo osebnostjo, znanjem in hotenjem odločilno vplivajo na spreminjanje oziroma oblikovanje človekovega okolja. Letos se je zbralo rekordno število likovnikov, fotografov, literatov, pevcev, godbenikov, izdelovalcev tapiserij in drugih ustvarjalcev ljubiteljske kulture, med katerimi je bilo tudi 11 Gradisovcev.

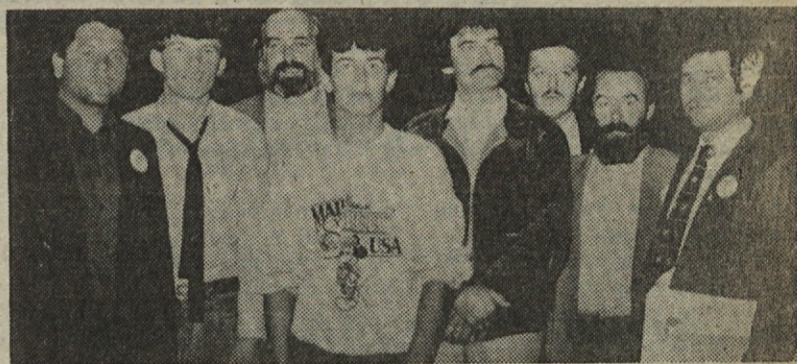
Nastopili so Vitomir Đuričić in Ilija Nesimović iz Kovinskih obratov Ljubljana, Tatjana Savinšek in Tatjana Narobe iz GE Jesenice, Vladimir Valant, Andrija Pajtak in Farukudin Celiković iz Doma Oton Zupanič, Milenko Nikić, Jure Jamnik

in Vesna Horvat-Plemelj iz DSSS ter Božidar Gortan iz LIO Škofja Loka.

Otvoritev 7. kulturnega srečanja gradbenih delavcev Slovenije je bila 13. maja v malem salonu Meblo v Novi Gorici. Poleg nastopajočih ljubiteljev kulture se je srečanja udeležilo tudi veliko število družbenopolitičnih delavcev novogoriške občine, predstavnikov Zveze kulturnih organizacij, pisateljev in drugih gostov.

Razstavljena so bila dela v različnih tehnikah in z različno tematiko od akvarelov in olj do grafik, bilo je tudi nekaj tapiserij in nekoliko več fotografskih del. Prevladovale so črno-bele fotografije, tu in tam je bila tudi kakšna barvna, vendar le-te; skorajda ne sodijo na takšno razstavo temveč v reklamne kataloge ali prospekte o dejavnosti posameznih gradbenih delovnih organizacij; v njih ni bilo niti kančka umetniškega pristopa.

Popoldan je bil organiziran ogled Nove Gorice, med ogledom pa smo

Pesniki in likovniki iz Gradisa, ki so s svojimi deli nastopili prvi dan 7. Kulturnega srečanja

obiskali tudi hidroelektrarno Solkan, ki jo je zgradil Gradis, nov solkanski most, grad Kromberg in cerkev v Kostanjevici, v kateri so pokopani zadnji francoski kralji iz družine Burbonov, ki so se po revoluciji 1830. leta umaknili v Gorico, kjer so bili na lastno željo tudi pokopani in kjer so ostali do danes, kljub nekaterim pobudam, da bi njihove posmrtni ostanke vrnili v domovino.

Zvečer je bil v veliki sejni dvorani občine Nova Gorica literarni večer, na katerem so nastopili gradbeniki-pesniki in pisatelji, na koncu pa še člana dramsko-recitatorske skupine Gradis, Milenko Nikić in Jure Jamnik v skeču, ki je nasmejal vse pri-

sotne in požel najmočnejši aplavz literarnega večera.

Zadnji dan 7. kulturnega srečanja gradbenih delavcev, 17. maja, so nastopili pevski zbori, godbe in folklorne skupine. Z njimi se je število nastopajočih povzpelo na nekaj prek 400. Za sodelovanje so vsi nastopajoči prejeli posebna priznanja.

Tudi 7. kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije je še enkrat pokazalo in dokazalo, da je treba interes za kulturo negovati v vsaki delovni organizaciji, da je med našimi delavci še precej neodkritih ustvarjalcev ljubiteljske kulture, ki bi svoja dela lahko predstavili na takšnih in podobnih srečanjih.

C. P.

mati galeriji Meblo v Novi Gorici je bilo razstavljenih več kot 50 likovnih del

ubilej I. inženirske brigade, sprejem štafete

S proslave v Ptuj

V miru nadaljuje del tradicij Gradis

20. aprila je Gradisova delegacija obiskala Ptuj. Razen obiska na razpisu se je udeležila tudi proslave ob 40. obletnici ustanovitve prve inženirske brigade 7. korpusa NOV in TOJ ter sprejema štafete. Slovesnosti sta se udeležila tudi član predsedstva SR Slovenije Lojze Brankovič in komandant Ljubljanskega

armadnega območja Branko Jerkič, ki je bil tudi slavnostni govornik na proslavi v avli ptujskega srednješolskega centra.

I. inženirska brigada je pred 40 leti pomenila inženirsko-tehnično brigado v sestavi 7. korpusa, ki je omogočala hitrejšo in bolj uspešno

prodiranje naše osvobodilne vojske po deloma že osvobojenem ozemlju. Nastala je iz enot, ki so vzpostavljale komunikacije, gradile ceste in popravljale mostove. Znan je njen največji podvig — hitra usposobitev železniške proge.

Ptujčani so borcem ob njihovem srečanju in jubileju pripravili lep

sprejem z bogatimi kulturnimi programom, v katerem je bilo na svojski način povedano tudi to, da tradicije I. inženirske brigade v miru deloma nadaljujejo inženirske enote JLA, v civilnem sektorju pa Gradis.

Foto: G.B.

pozdrav borcem med proslavo v ptujskem srednješolskem centru

Sprejem štafete v Ptuj. V ozadju gradbišče našega tozda GE Gradije

Prejeli smo

Od delavca do doktorja ekonomski ved

Stane Uhan uspešno ubranil doktorsko disertacijo — Do naziva ob delu

Imel sem priložnost poslušati zagovor doktorske disertacije Staneta Uhana. Ker sta me vsebina disertacije, zlasti pa zagovor izredno pritegnila, bom skušal v naslednjem razmišljanju pritegniti pozornost gradisovih poslovnih kadrov, v kolikor pa vsebina velja tudi za druga področja, naj ocenijo bralci sami.

Že sam naslov »Osební dohodki poslovnih kadrov v gospodarstvu« obeta zanimivo tematiko. Naloga in postavljena vprašanja so zahtevala zelo konkretne odgovore. Moram reči, da je tov. Uhan zelo dostojno in odgovorno branil vsebino naloge in s tem tudi častno zastopal barve Gradisa, saj je v bistvu prvi Gradisovec, ki si je ob delu pridobil tako visok naziv. Toda pustimo to in pogledimo vsebino. Naloga sama naj bi dala odgovor na tri vprašanja:

1. Ali mora družba razpore v osebnih dohodkih usmerjati, to je določati tudi višino in osnove ter merila za najvišje osebne dohodke?

2. Kakšni naj bi bili razponi med najvišjimi in najnižjimi ali povprečnimi OD, da bi zadovoljivo motivirali najbolj odgovorne, usposobljene in uspešne delavce?

3. Kaj moramo storiti, kako se organizirati v družbi za uresničitev usmeritvene politike, če na prvo vprašanje odgovorimo potrdilno?

Skoraj na vsa vprašanja, je dejal tov. Uhan, dobimo odgovor v določilih posebne strokovne podlage,

osnove in merila za ugotavljanje zahtevnosti in uspešnosti dela delavcev, ki opravljajo dela in naloge poslovnih delavcev.

Za zahtevnost del in nalog poslovnih delavcev določimo razmerje po metodi kot za ostale delavce, pri čemer uporabimo kot dopolnilo za določitev razpona še osnove in merila iz omenjene strokovne podlage. Najnižje razmerje je 1:3, najvišja pa 1:6. Vmesna razmerja določajo osnove:

— število poslovnih funkcij, ki jih opravlja ali neposredno koordinira poslovni delavec

— število in kvalifikacijski sestav zaposlenih

— delež celotnega prihodka, dosežen z izvozom

— uporabljena poslovna sredstva

— pogoji gospodarjenja (konkurenca, svobodna menjava)

— vrsta poslovnega organa (TOZD, DO, SOZD)

Tako dobljeno razmerje se lahko poveča ali zmanjša za 30 % glede na doseženo uspešnost poslovnega

delavca, oziroma njegove organizacije.

S tem lahko dobimo razmerje 1:2,1 za najmlajšo in neuspešno organizacijo in 1:7,8 za veliko in zelo uspešno organizacijo. Če bi torej bila vrednost »enke« 60 % povprečnih OD v preteklem letu (16.333 din), potem bi razmerje 1:7,8 omogočilo 127.400 din na mesec neto (pa tudi več).

V Sloveniji kot Jugoslaviji je zelo malo direktorjev z višjimi OD kot 100.000 din mesečno, kar pa predstavlja manj kot jamčijo sindikati na zahodu za najnižje OD.

V težkih gospodarskih in družbenih razmerah, v katerih delamo in živimo, moramo in moremo z osebnimi dohodki reševati le manjši del težav, vendar pa zelo pomembne politične in eksistenčne probleme.

Pri najnižjih OD, ki so mizerni, moramo zagotoviti delavcem primere OD za življenje. Nasprotno pa moramo tudi pri prejemkih najvišjih OD omogočiti tolikšno njihovo motiviranost, da bodo res delavni, ter da bodo nemajhen del pro-

stega časa posvetili reševanju gospodarskih in drugih vprašanj, kar iz sedanjih težkih razmer nas more in morajo izveliči le najbolj usposobljeni poslovodni in strokovni delavci, seveda pa morajo biti zato tudi primerno motivirani in nagrajeni. Čim večji bodo poslovni rezultati, temvečji bo lahko OD vseh zaposlenih.

Postati direktor naj bi v naši družbi pomenilo vsaj dvoje:

— predstavljalo naj bi cilj v pri- zadevanjih najsposobnejših delavcev in

— omogočalo naj bi zavidljivo visok družben standard in status, seveda le za uspešne direktorje in druge vodilne delavce.

To je le nekaj misli iz naloge in kot dveurne razprave. V vsakem primeru pa si je vredno nalogo prebrati, o njej razpravljati, pa tudi razlizariti v konkretni praksi.

Lojze Cepur

Tovarišu Uhanu ob njegovem vel- likem življenjskem dosežku iskreno čestitam!

Med upokojenimi

Pavel Britvič

Ni še dolgo, ko smo pisali v našem časopisu, da je Pavel Britvič praznoval 60letnico. Zdaj se je odločil in odhaja v pokoj. Dosti mu je potepanja po gradbiščih po vsej Sloveniji.

Njegova življenska pot se je pričela v vasi Kobilje blizu Murške Sobote. Po končani osnovni šoli se je odločil za gradbenika in je končal gradbeno tehnično šolo. V Maribor je prišel pred slabimi tridesetimi leti in v mestu ob Dravi pognal svoje korenine — kot sam pravi. Pavlek — tako ga kličejo sodelavci — je delal na različnih gradbiščih predvsem v severovzhodni Sloveniji in se bo sedaj kar težko privadil na »domače dvorišče«.

Tak je pač gradbeniški poklic. Pavlek je eden redkih gradbenih tehnikov, ki je imel opravljen tudi mojstrski izpit. Pred leti je bil nekaj časa vodja manjšega obrtnega gradbenega podjetja, danes bi temu lahko rekli direktor, pa je tak izpit potreboval.

Gradbeniki so znani po tem, da

ne morejo kar tako prenehati s svojim delom. Pavlek pravi, da bo.

Njegov značilen nasmeh, ki mu vedno leži na ustih, ga je spremljal tudi ob upokojitvi.

Stisnili smo mu roko ob slovesu in mu zaželeli obilo zdravja in sreče v pokoju: Na mnoga leta, Pavlek!

Sodelavci

Prijavite se lahko do 30. junija

Letovanje v ČSSR

Z žepnino vred za 12 dni 26 tisoč dinarjev

Konferenca sindikata je pred nekaj dnevi razposlala po todzih obvestilo o možnosti letovanja v ČSSR. Gre seveda za tradicionalno sodelovanje in izmenjavo z delavci Bytostava, predvideno pa je, da bi jugoslovanska skupina — 45 oseb — v zameno za odstopljene počitniške zmogljivosti pri nas, v ČSSR preživela 12 dni.

Iz letošnjega obvestila je razvidno, da bo odhod predvidoma 15. avgusta ob 10. uri izpred stavbe na Šmartinski 134 a v Ljubljani in ob 13. uri izpred stavbe na Gosposvetski 29 v Mariboru.

Predvidena skupna cena znaša po osebi 26 tisoč dinarjev, v to ceno pa je všteto:

— prevoz v obe smeri (6440 dinarjev)

— 12 kompletnih penzionov v višini, kot velja penzion v naših počitniških domovih (1100 x 12, torej 13.200 dinarjev)

— turistična taksa (360 dinarjev)

— drugi stroški (1000 dinarjev)

— ter obvezna žepnina v znesku 5000 dinarjev; kot protivrednost bodo udeleženci za ta denar v ČSSR prejeli ustrezno vsoto kron.

Program potovanja zajema bivanje v počitniških domovih Bytostava v Malenovicah, Jeseniku in v Pragi, ogled Ostrave, Prage, Olomouca ter še katerega mesta, obisk v podjetju Bytostav, obisk Lidice, letališča v Pragi, izlet v Karlove Vary in zdravilišče Marijanske lazny, predvidena pa so tudi družabna srečanja s plesi, ogled filma itd.

Vsoto 26.000 dinarjev je potrebno nakazati na ZR 50103-726/3-93011 po poštni položnici na naslov GIP Gradis, Konferenca OOSZ z oznako »za letovanje v ČSSR«.

Prijave lahko oddate v tozkih v svojih kadrovskih službah, lahko pa tudi v DSSS, kjer so vam na voljo tudi dodatne informacije (po telefonu: 061-441-422, Polajnar).

Prijave in vplačila se bodo sprejemala do popolnitve mest oziroma najkasneje do 30. junija 1985.

G.B.

Kegljači slovenski prvaki

V republiški ligi 8 najboljših ekip — V 14 kolih 14 zmag

Sezona 1985 je bila za kegljače KK Gradis več kot uspešna. V 14 tednov trajajoči republiški ligi so nicali zmago za zmago ter na koncu osvojili prvo mesto neporaženi! Dosegli so to, kar ni uspelo še nobeni ekipi v 35 letih kegljaškega športa v Sloveniji!

Že prej dokaj uspešno ekipo je pred tremi leti prišel trenirati Franc Belcijan, ki se mu je kasneje pridružil še kondicijski trener Peter Čurk. Uspehi ni prišel nepričakovano — bil je plod triletnega trdega načrtnega dela!

Lahko si predstavljamo, koliko truda, volje in odrekanj je treba, da tekmovalci vzdržijo po pet trenin- gov tedensko. A delo ni bilo zaman in njihov trud je bil dobro poplačan:

osvojitev republiškega prvenstva brez izgubljene točke jih ne uvršča samo v slovenski temveč tudi v jugo-slovanski vrh!

Tudi zdaj tekmovalci ne počivajo. Pred njimi so kondicijske priprave za polfinale (11. in 12. ter 18. in 19. maja) državnega prvenstva v hrvaško-slovenski ligi, za kar so izrabili prvomajske praznike. V sedmih dneh so razen ostale rekreacije vrgli vsak 1600 krogel. Potem jih čaka finale državnega prvenstva, ki bo 8. in 9. junija v SR Bosni in Hercegovini.

Najuspešnejši tekmovalec minulega prvenstva je bil Albin Juvančič, ki je v 13 nastopih podrl 11.777 kegljev ali v povprečju 906 kegljev na tekmo. Drugo mesto drži Boris Ur-

banc s povprečjem 886 kegljev na tekmo, tretjega pa Darko Bizjak s povprečjem 884 kegljev na tekmo.

Uspešnost tekmovalcev se kaže tudi v višjih posamičnih uvrstitvah.

XXXIV. letne ŠIG — streljanje

Obe ekipi v finalu

Letos je tekmovalje v streljanju z zračno puško v okviru letnih ŠIG '85 potekalo na strelišču ŠD Invalid in v organizaciji Izolirke.

Udeležba je bila v primerjavi s prejšnjimi leti zelo skromna — nastopilo je vsega 23 moških in 15 ženskih ekip. Le nekaj let nazaj, je bilo samo ženskih ekip več kot zdaj vseh skupaj!

Na tem strelskem tekmovalju sem bil letos sodnik. Moram reči, da sem bil kot Gradisovec ves čas na trnih, kako se bosta obe ekipi odrezali in ali jim bo uspelo priti v finale, v katerem bo letos šest prvouvrščenih ekip. Negotovost je trajala vse do nastopa zadnjih ekip, ob koncu pa so seštevki krogov dali naslednji vrstni red: ekipni zmagovalci pri moških so postali strelci iz mariborskega Konstruktorja, pri ženskah pa strelke iz novomeškega Pionirja. Tudi vicešampion sta Konstruktor in Pionir — prvi pri ženskah in drugi pri moških. Tretje mesto pri moških je dosegla Gradisova ekipa (859 krogov), četrta je bil mariborski Stavbar, peta ekipa SCT in šesta Beton iz Zagorja. Pri ženskah so tretje mesto osvojile strelke IB ljubljanskega Elektroprojekta, na četrtem mestu so pristala naša dekleta (454 krogov), peta je bila ženska ekipa Salonita iz Anrovega in šesta ekipa Betona iz Zagorja.

V posamični konkurenci so se na prva tri mesta uvrstili pri moških Mlekuš iz mariborskega Konstruktorja s 188 krogi, Slanšek iz trboveljskega IBT s 186 krogi in član Gradisove ekipe Josip Humeč s 184 krogi, pri ženskah pa Markušek iz Betona Zagorje s 177 krogi, Turnerjeva iz mariborskega Konstruktorja s 174 krogi in Jegličeva iz ljubljanskega Elektroprojekta, ki je dosegla 171 krogov.

Ludvik Šnajder

Darko Bizjak je član državne reprezentance, Matjaž Hočevar, Albin Juvančič, Boris Urbanc in Bojan Marincsek pa so perspektivni tekmovalci ter člani slovenske reprezentance.

Barve Gradisa sta v tej sezoni uspešno zastopala tudi veterana kegljaškega športa v Gradisu Dore Zdešar in Janša Vinko, ki s svojo borbenostjo in trdno voljo dokazujeta, da ne popuščata.

Veliko športne sreče na bližnjem prvenstvu!

Dora Klemenčič

V spomin

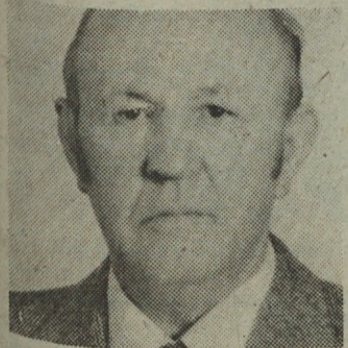
Martin Zajšek

Šele četrto leto mineva, odkar se je Martin Zajšek upokojil.

Takrat smo mu segli v roko z željo, da bi še dolga leta užival sadove svojega dela. Žal je usoda hotela drugače.

Smrt je neizbežna — pa je vendarle presenetila tudi njegove najbližje prijatelje. V težkih trenutkih kot je ta, razmišljamo o nedoumljivi skrivnosti življenja, ki se vedno znova začneja in končuje. Občutimo svojo nemoč, zato je beseda v slovo danes edino, kar lahko v tem trenutku ponudimo drug drugemu.

65 let je od tega, kar je Martin v Gorci pri Ptujju privekal na svet. Otroštvo je preživel podobno kot vsi takratni otroci na Dravskem polju:

skromno, a pošteno — in tak je ostal vse do svoje zgodnje smrti.

Let 1947. je prišel v Gradis. To je bilo v Kidričevem. Kot mlad tesar in pozneje skupinovodja je delal na številnih gradbiščih, povsod tam, kjer so potrebovali pridne roke.

V Gradisu smo med prvimi izvolili delavski svet v Sloveniji in prav Martinu gre zasluga, da ima delavski svet danes to veljavo, zasnovano leta 1950. Bil je večkrat izvoljen za predsednika delavskega sveta Gradis, ter takratnega upravnega odbora. Še bolj pa je z njegovim povezanim sindikalno delo v Gradisu.

Preveč bi bilo naštevati vsa področja, v katera so vtakana njegova prizadevanja, ob katerih se je izučil in ustvarjal.

Delavci so radi obračali nanj z vprašanji, saj je znal prislusniti vsakemu. Gradbeno življenje ni enostavno, vezano je na teren, kratke roke in velike probleme — od strokovnih pa tja do čisto človeških. In prav človeške probleme je na kraju službovanja reševal Martin.

Težko se je sprijazniti z dejstvom, da Martina ni več med nami.

Še težje je v tem trenutku izraziti vse, kar človek čuti.

Naj ti bo v spomin naš skromni Hvala za vse, kar si storil za nas gradbenike, svoje prijatelje ter predvsem za svoje najdražje!

Delavci GE Maribor

GRADISOV VESTNIK je glasilo delavcev delovne organizacije GIP GRADIS Ljubljana. Izdaja ga Odbor za informacije v sestavi: predsednica Karolina Vodopivec, člani Štefan Rac, Sonja Gračanič, Ludvik Rudolf, Miranda Cattonaro in tajnik Gojmir Bernot. Glavni in odgovorni urednik je Cveto Pavlin. Člani uredniškega odbora so: Milenko Nikić, Vesna Gregorič, Alojz Remec, Ludvik Rudolf, Vlado Forbici, Vinko Damjan, Jani Klančar, Aleksander Bojanič in Tatjana Savšek. Tehnični urednik je Matija Krnc. Glasilo tiska tiskarna Ljudska pravica Ljubljana v nakladi 9.000 izvodov. Naslov uredništva: GIP GRADIS Ljubljana, Gradisov vestnik, Šmartinska 134a Ljubljana, telefon 441-422 int. 232 ali 220.

Nagradna križanka v tej številki

Za pravilno rešeno in pravočasno prejeto križanko bomo tudi tokrat med reševalci izžrebali pet nagrad:

1. nagrada 500 dinarjev
2. nagrada 400 dinarjev
3. nagrada 300 dinarjev
4. nagrada 200 dinarjev
5. nagrada 100 dinarjev

Rešitve pošljite na naslov: GIP Gradis Ljubljana, Šmartinska 134a, Uredništvo Gradisovega vestnika — Nagradna križanka. Pri žrebanju bomo upoštevali rešitve, ki jih bomo prejeli v uredništvo do 10. junija 1985.

Nagrajeni reševalci aprilske križanke

Upoštevali smo vse rešitve, ki smo jih prejeli do 17. maja 1985. Tokrat smo prejeli 86 rešitev. Pravilna rešitev se glasi:

VODORAVNO — gradbenik, Lavričani, Akron, ido, seobe, vit, ro, Tajo, naval, sod, fila, Iračan, atom, uboj, Nikita, Momo, žile, aja, AT, sk, deizem, kaverna, Iranke, kk, AE, bar, pok, rmani, Akra, ero, ZI, Rasputin, igralec, trtnik, mrtvilo, Nini, anonse, tri, enica, obok, Boito, rakar, Čile, brkač.

Sreča je bila naklonjena naslednjim reševalcem:

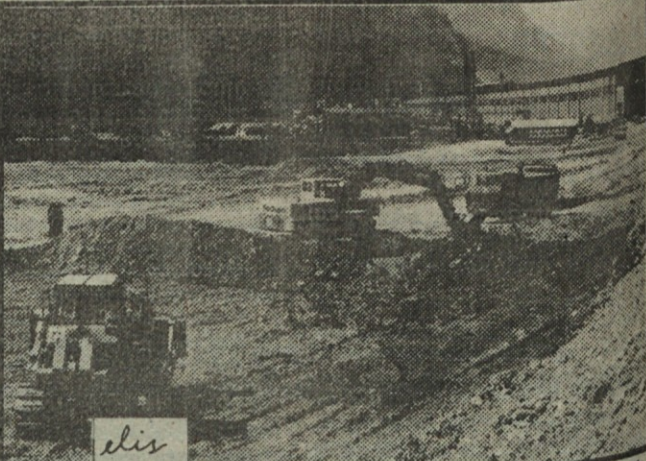
1. nagrada — Stane Simeonov, tozđ GE Jesenice (500 din)
2. nagrada — Andreja Klinc, DSSS Ljubljana (400 din)
3. nagrada — Marija Kocjančič, GO Ljubljana, Ul. Gradnikove brigade 11
4. nagrada — Lidija Iskra, tozđ Inženiring (200 din)
5. nagrada — Marta Bradula, tozđ KO Ljubljana (100 din)

Dobitnikom čestitamo!

Uredništvo

Nagradna križanka

ANGLŠKI IGRALEC RUSKEGA RODU /PETER/	TRGANTE PO UDIN, UDNINA	POKRAJINA V PAKISTANU, PETERO- REČJE	ANATOLE FRANCE	POLOG, DENAR- NA VAR- ŠČINA	PEVKA ŠTEFOK	NATAŠA DOLENC	SLOVENI- PIKATELJ /TANKO/	ZDRAV- TEAVNIŠKA RASTLINA
PESEM ZA LAHKO NOC								
POTAPLJA- ŠKA OPRAVA								
RASTLIN- SKA BODICA			PRITEDI- LNICA ZGODEN			RAČUN KILO- GRAM		
POLOPICA Z NADA- GASKARJA					GRŠKA ČRKA			
GLASBE- NI ZNAK					PRIPADNIK INKOV ERNA MUSER			
OŠEBA IZ BIBLIJE				REŽISER KAZAN				
VRSTA ZAČIMBE								
				RDEČA POLJSKA CVETICA				
TUTE	EGIPČAN.							
ŽENSKO	BOG							
IME	SONCA							
			elis					
BRIGA	LATINSKI VEZNIK	VZKLIK RAZOČA- RANJA			LUPINE /SABOHR- VAŠKO/	TELEVI ZIJA	ODPADNIK IZ DATA- LEC	ZASTRU- PITEV S KISLINA- MI
		ORESTO- VA SESTRA /GR. MIT./						
		KRAJ PRI ZAGORJU LUKA V IZRAELU						
	NEKDANJI ŠVEDSKI TENISAČ					NIKELJ GLAVNO MESTO LATVIJE		
	SHARIF							
			ZNEDA MONGOL- SKI POGLAVAR					
FRANCO- SKI PL. NASLOV					PESNIK GRUDEN			
RIJEKA								
		OBLIKA IMENA IGNAL			SLEDI STOPINJ SNEGU			
		DALMA- TINSKO Ž.IME			OČE			